

ЗМІСТ

Засідання тридцять дев'яте
(Середа, 15 травня 2019 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції, виступи народних депутатів України	...2
Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми»	...16
Заява фракцій «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт»	...41
Відхилення проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан, перспективи розвитку та шляхи співпраці з громадянським суспільством»	...43
Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності Державного бюро розслідувань»	...59

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
15 травня 2019 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Прошу всіх заходити до залу, підготуватися до реєстрації. Колеги, займайте, будь ласка, робочі місця. Прошу зареєструватися.

У залі Верховної Ради України зареєструвалися 343 народних депутати. Ранкове пленарне засідання оголошується відкритим.

Сьогодні день народження Першого заступника Голови Верховної Ради України Ірини Володимирівни Геращенко. Пані Ірино, вітаємо вас з днем народження! Успіхів, сили, натхнення і перемог! *(Оплески)*.

Сьогодні також день народження нашого колеги, бойового народного депутата Андрія Анатолійовича Тетерука. Привітаємо пана Андрія з днем народження! *(Оплески)*. Успіхів, перемог, пане Андрію! Вітаю вас щиро!

Колеги, нагадую, що в середу маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів. Прошу всіх, хто має намір взяти участь в обговоренні, записатися на виступи з трибуни.

Мирний Іван Миколайович. Будь ласка.

Юрій Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., *член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»)*. Шановні громадяни України! «Опозиційна платформа – За життя» наполягає на тому, щоб не лише Президент України, який залишає свою посаду, а й Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України пішли в історію. За п'ять років єдине, що було ними зроблено – безкінечна війна, бідність українських сімей, розкол і протистояння в українському суспільстві.

На останніх виборах громадяни чітко показали владній команді «червону картку». Кожен день роботи нинішньої Верховної Ради України створює лише нові проблеми для українців. Країні потрібен новий парламент, який розв'язуватиме проблеми людей і матиме довіру громадян України.

«Опозиційна платформа – За життя» наполягає на розгляді протягом лічених пленарних тижнів, що залишилися для нинішнього складу Верховної Ради України, тих законопроектів, які є вимогою наших виборців, мають першочергове значення для кожної української сім'ї. Це, зокрема, проекти законів: «Про внесення зміни до Закону України «Про ринок природного газу» щодо впорядкування ціноутворення та недопущення підвищених цін і тарифів на природний газ» ([№ 9403](#)), «Про списання заборгованості населення за постачання природного газу, централізоване опалення та постачання гарячої води, постачання електричної енергії, що сформувалася станом на 1 січня 2019 року» ([№ 9527](#)), «Про статус і соціальний захист мирних (цивільних) громадян, які постраждали внаслідок проведення антитерористичної операції» ([№ 4794](#)), «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення соціального захисту дітей, які постраждали внаслідок бойових дій чи збройних конфліктів» ([№ 6510](#)), «Про внесення змін до додатка № 3 Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» щодо забезпечення виконання рішення Конституційного Суду України від 18 грудня 2018 року № 12-р/2018 в частині соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей» ([№ 9499](#));

проекти постанов: «Про забезпечення відновлення конституційних прав громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, у зв'язку з прийняттям рішення Конституційного Суду України від 17 липня 2018 року № 6-р/2018» ([№ 9212](#)), «Про соціальне становище дітей та невідкладні заходи з удосконалення діяльності захисту прав дитини в Україні» ([№ 10284](#));

низка інших законопроектів, які, на наш погляд, мають стати головними в роботі Верховної Ради і стосувалися тих проблем, що хвилюють на сьогодні кожного українського громадянина.

Прошу вважати мій виступ офіційним депутатським запитом до Голови Верховної Ради України і вимагаю обґрунтованої відповіді, чому ці законопроекти...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Завершуйте, будь ласка, 30 секунд.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Чому законопроекти, на прийняття яких чекають громадяни України, тривалий час не вносяться на розгляд Верховної Ради? «Опозиційна платформа – За життя» наполягає на їх першочерговому розгляді.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. У моїх руках звіт Рахункової палати про ефективність використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству охорони здоров'я України у 2017-2018 роках. Я дуже прошу всіх народних депутатів і правоохоронні органи ознайомитися з цим звітом.

У цьому звіті – жахливі цифри, що демонструють неефективність використання коштів. Зокрема, у 2017-2018 роках на закупівлю ліків було виділено майже 12 мільярдів гривень. Як вони використовуються? Стан забезпечення ліками від онкології для дорослих – 26 відсотків, від серцево-судинних і судинно-мозкових захворювань – 31 відсоток. Гроші виділено, закупівлі не проведено. Найвищий рівень смертності – саме від онкології, серцево-судинних захворювань, а ліків немає.

Станом на цей рік досі не закуплено ліки за кошти державного бюджету для лікування онкологічних та онкогематологічних захворювань за кошти, виділені ще в 2018 році. На мільйони утилізовано ліків, термін придатності яких минув. Держава закуповує ліки, витрачає гроші, вони лежать, потім минає термін придатності, і ліки утилізують. А українцям, які йдуть в аптеки, в лікарні, кажуть: ліків немає. Люди повинні останнє виносити з хати, щоб полікуватися.

У цей час на складах на мільйони гниє обладнання, псуються ліки, потім їх утилізують. Для онкохворих дітей на 47 мільйонів

гривень придбано ліків, в інструкціях для медичного застосування яких – обмеження щодо застосування для дітей. На 50 мільйонів гривень купили для онкохворих ліки, а виявляється, що їх не можна використовувати.

Мовчанка уряду та влади – це фактично співучасть у злочинах. Мільйони українців не можуть купити ліки через їх дорогу ціну. Міністерство охорони здоров'я мільярди виводить за кордон, витрачає неефективно, потім утилізує ліки, тому що не роздають їх людям, напевно, чекаючи на хабарі.

Я вимагаю, щоб парламент невідкладно розглянув звіт Голови Рахункової палати за результатами аудиту використання коштів державного бюджету. Я вимагаю від уряду сьогодні невідкладно прийняти рішення про звільнення Уляни Супрун з посади керівника Міністерства охорони здоров'я. Правоохоронні органи за результатами звіту повинні провести розслідування. Усіх, хто краде в українців життя і здоров'я – в тюрму.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Вілкул. Будь ласка.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний народе України! Учора спікер Андрій Парубій все ж продавив і підписав провокаційний мовний закон. Проте боротьба за нормальне життя не закінчена. Ми продовжуємо захищати конституційні права мільйонів українців. Це боротьба не проти державної мови, а проти заборони людям говорити будь-якою іншою мовою.

Відповідно до статті 10 Конституції України держава забезпечує вільний розвиток, використання і захист російської мови та мов національних меншин. Прийнятий 25 квітня мовний закон прямо суперечить цій нормі. Ми звертаємося до Конституційного Суду, який може скасувати цей закон, необхідних 45 підписів народних депутатів ми вже зібрали. Не можна допустити нинішньому Президентові Порошенку та Парубію розколювати Україну через їхню примху будь-яким шляхом зберегти свої рейтинги.

Ще одне болюче питання. НАК «Нафтогаз України» продовжує свої знущання. Поки ви займаєтеся розколюванням країни, з'явилася інформація, що НАК «Нафтогаз України» підвищує з червня ціну на газ для населення. Це при тому, що 1 листопада 2018 року ціну на газ влада вже підвищила на 23,5 відсотка, а з 2014 року – майже вдсятеро. При цьому жити люди краще не стали, більшість ледь зводить кінці з кінцями.

Ми вимагаємо, щоб парламент негайно розглянув петицію про зниження ціни на газ, якою НАК «Нафтогаз України» забороняється підвищувати ціну на газ. Не треба розказувати байки про те, що знизити тарифи неможливо. За комуналку українці мають платити не більше 15 відсотків, а не 60-80 відсотків, так як нині. Необхідна лише політична воля, щоб покласти край корупційним схемам НАК «Нафтогаз України», відмовитися від імпортного газу та збільшити власний видобуток. Це реальні кроки, які можна було зробити ще вчора.

Насамкінець. Я не знаю, яким Президентом буде Володимир Зеленський, і ніхто цього не знає, але треба поважати вибір народу і призначити дату інавгурації. Особисто я голосуватиму за дату інавгурації 19 травня. Як кажуть у народі: перед смертю не надихаєшся. Залиште країну у спокої та йдіть уже.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Немировський.

НЕМИРОВСЬКИЙ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго дня, шановні колеги! Доброго дня, шановний український народе! Шановна пані головуюча! Ще рік тому я разом з авторським колективом із 27 народних депутатів з усіх фракцій та груп, позафракційних вніс на розгляд парламенту проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо перерахунку та виплати підвищених пенсій окремим категоріям громадян» ([№ 8613](#)) та законопроект [№ 8614](#).

Головним щодо законопроекту № 8613 визначено Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради підготувало висновок ще 27 листопада 2018 року. Законопроект викликав надзвичайний резонанс серед колишніх військовослужбовців та інших осіб, а також серед особового складу цієї особливої категорії, членів їхніх сімей.

Керівництво Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції, Національної гвардії, Державної прикордонної служби, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, а також ветеранська спільнота правоохоронних та силових відомств України підтримують законопроект, оскільки він стосується майбутнього всього особового складу військовослужбовців та деяких інших осіб, які нині несуть службу в небезпечних умовах, захищаючи народ та Україну, втрачаючи щодня здоров'я, а інколи, на превеликий жаль, і життя.

Поінформую вас, що вперше зазначені законопроекти розглядалися на засіданні комітету ще 19 грудня, але через те, що змінився кворум, їх розгляд призупинено. Вчоргове законопроекти розглядалися 24 квітня, після чого були внесені на розгляд Верховної Ради. Але яким же подивом було для ветеранської спільноти та всіх громадських об'єднань, що розгляд цих законопроектів у комітеті заплановано на 15 травня – на сьогодні. Скільки можна обговорювати дані законопроекти, що вже були внесені на розгляд Верховної Ради? Коли комітет підготує висновок відповідно до статті 111 Регламенту Верховної Ради?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, шановний пане Немировський.
До слова запрошується народний депутат Кремінь. Прошу.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт». Шановні колеги! Останнім часом ми всі опинилися в центрі образ. Начебто Верховна Рада нездатна, неспроможна об'єднатися і прийняти доленосні для України рішення. Хочу нагадати

і насамперед подякувати колегам за те, що ми зробили надзвичайно багато лише за вчорашній день. Було підписано доленосний, віховий Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», який став результатом багаторічної боротьби за конституційну норму, яка, на превеликий жаль, не була підтримана останніми роками і попередніми скликаннями українського парламенту. Це надзвичайно важливо для розвитку всіх сфер: освіти, науки, культури, державного будівництва.

Дуже важливо, що вчора парламент об'єднався і зміг підтримати розвиток фахової передвищої освіти. Незважаючи на те, що тривали баталії співавторів довкола різних ініціатив, я все-таки вважаю, що прийняття такого важливого закону за основу – це величезна підтримка для наших коледжів і технікумів, підтримка студентства, підтримка того рівня освіти, який, по суті, є старшинським, сержантським складом української економіки. Це величезний сигнал для України і всього цивілізованого світу.

Комітет з питань науки і освіти на цьому не зупиниться, уже сьогодні ми будемо розглядати стратегію прискорення розгляду зареєстрованого законопроекту про повну загальну середню освіту, на прийняття якого так чекають у регіонах. Хочу сказати і про інше, за що органи місцевого самоврядування мали б узяти на себе відповідальність. Ми знаємо, що нині невисокими темпами, але все-таки скорочується черга до садочків. Ми знаємо, які величезні ресурси, багатомільярдні інвестиції витрачаються на фінансування закладів освіти. Освітня субвенція допомагає нашим дітям здобувати кращу освіту.

Буквально місяць тому в Дніпрі відбулося перше за останні роки засідання Координаційної ради з питань впровадження реформи у сфері освіти, на якому розглядалися ці та багато інших питань, зокрема щодо неефективного розподілу освітньої субвенції. У нас є області, які демонструють високі результати своєї діяльності, а є ті, що, на превеликий жаль, стали епіцентром критики.

Прошу оформити мій виступ як депутатський запит. Я звертаюся до Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана з вимогою провести службову перевірку щодо недбалості Миколаївської облдержадміністрації в частині розподілу освітньої субвенції. Негоже, що кошти на казначейських рахунках із лютого станом на сьогодні не розподілені.

Сподіваюся, що український парламент і сьогодні, і цього тижня, і наступними місяцями – до осені підтримає не одну з реформ. Сподіваюся, що наш парламент дієздатний. Давайте працювати на перемогу України.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат пані Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую, пані головуюча за можливість виступити. Я думаю, що вчора всі громадяни України спостерігали за ситуацією в Конституційному Суді, коли фактично було змінено Голову Конституційного Суду. На сьогодні ми маємо пані Наталю Шапталу новим головою, яка і приведе до присяги новообраного Президента.

Але я хочу поговорити не про сам процес обрання Голови Конституційного Суду, тому що, очевидно, що парламент не має права втручатися в ці питання, це виключно організаційні питання самого Конституційного Суду. Я хочу звернути вашу увагу і увагу громадян на те, що це – не що інше, як символ безкарності, безвідповідальності та бездіяльності колишньої влади: Генерального прокурора пана Луценка, Петра Олексійовича Порошенка, Служби безпеки України.

Я нагадаю, що ця суддя – одна з тих, які приймали рішення Конституційного Суду, що дало можливість Януковичу отримати додаткові повноваження. Фактично це призвело до узурпації влади. Після цього у 2015 році Генеральна прокуратура порушує кримінальне провадження за фактом того, що прийняття даного рішення призвело до узурпації влади. Служба безпеки України також у 2015 році порушує кримінальне провадження щодо захоплення державної влади колишнім Президентом у неконституційний спосіб, а також щодо ймовірного зловживання суддями Конституційного Суду своїми службовими повноваженнями.

У мене запитання до Генерального прокурора, Служби безпеки України: де результати цих кримінальних проваджень? Де результати розслідувань щодо резонансних подій, які фактично призвели до Майдану, до того, що пролилася кров, що Янукович повністю узурпував владу в Україні? Цього нічого немає. Чому немає? Тому що це був приклад того, як президенти, очільники Служби безпеки України, Генеральної прокуратури створювали лояльних до себе людей: не хочете кримінальної справи – працюйте на нас. Це яскравий приклад того, як працювала ця влада останні п'ять років. Нині маємо реванш попередньої злочинної влади – Головою Конституційного Суду стала людина, яка має пряме відношення до злочинного рішення Конституційного Суду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Олено.

До слова запрошується народний депутат Барна. Прошу.

БАРНА О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Христос воскрес! Президент України, цей склад Верховної Ради та уряд обрали курс на колективну безпеку і НАТО. Ми обрали європейський курс розвитку, курс «Геть від Москви!», від голодоморів, репресій, ГУЛАГів, війни і смертей! Ми обрали курс на оборону нашої незалежності, на захист нашої землі, розбудову великої, добrotної України з нашою канонічною Українською православною церквою, з нашою українською державною мовою і нашою могутньою українською армією.

Президент Єврокомісії Жан-Клод Юнкер та інші світові лідери високо оцінили зусилля Президента України Петра Порошенка, а також Верховної Ради України, спрямовані на захист інтересів України та європейського цивілізованого вибору. Але нині як ніколи існує загроза контрреволюції олігархату і Кремля через відміну мажоритарної системи виборів, якщо висунення кандидатів у депутати буде покладено на очільників партій, які голосуватимуть на з'їздах за тих кандидатів, які повинні пройти.

Виглядає цинічним, коли, борючись за права простих людей, політичні лідери відбирають у них безпосереднє, пряме право обрати депутата, який має бути підзвітним своїм виборцям, а не очільникам партій, серед яких – переважно олігархи. Тим паче, що 90 відсотків населення України не довіряє жодній політичній силі. Це означає, що нам треба брати приклад з Англії, Сполучених Штатів Америки, Франції, де поряд з партійною системою цивілізованого розвитку діє мажоритарна система виборів.

Якщо ми турбуємося про наших дітей і майбутнє нації, яке має бути розумним, патріотичним і здоровим, нам обов'язково треба звернути увагу на законопроект [№ 4682](#) щодо обов'язкового харчування учнів у школах, тому що нація розумна і патріотична тоді, коли вона здорова, коли є кому захищати країну, трудитися на благо нашої України.

Варто звернути увагу на законопроекти щодо захисту вчителів – морально-психологічного, соціального і матеріального, зокрема щодо встановлення обов'язкової фіксованої 30-відсоткової доплати за престижність. Треба передбачити обов'язкові додаткові виплати та премії вчителям, які підготували переможців, призерів обласних, всеукраїнських та міжнародних олімпіад. Народ чекає на обіцяні новообраним Президентом 4 тисячі доларів зарплати вчителям, 1 тисячу доларів пенсії, посадки, продовження курсу на членство в ЄС і НАТО. Ми як обранці народу повинні це контролювати і вимагати. Ми всі маємо зрозуміти, що честь нації починається з поваги до вчителя.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, вчора Юлія Володимирівна говорила про перезавантаження влади, про конче потрібні зміни. Чому вона про це казала? Наведу приклад лише з одного сектору – аграрного.

Хто не пам'ятає, нагадаю: 2015 рік. Верховна Рада, коаліція скасувала спеціальний режим оподаткування для аграріїв, вимила з галузі 26 мільярдів. Ви говорите про децентралізацію, то я вам скажу: базовий податок на селі – це єдиний податок, який коаліція підвищила в 39 разів. У 2016 році коаліція віддала 4 мільярди так званої квазіаккумуляції. Ви всі знаєте, кому вони дісталися. Майже половина – двом великим аграрним олігархам.

Минулого року 2,3 мільярда чомусь не дійшли до жодного фермера – тому що коаліція вирішила перерозподілити їх на інші цілі, не кажучи вже про тотальну корупцію в Держгеокадастрі. Кожен, хто зіткнувся з земельними відносинами, знає про відкати при оформленні земельних ділянок.

Колеги, якщо ви запитаете кожного аграрія і селянина, чи краще їм стало жити, відповідь буде однозначною: ні. Колеги, ні. Повірте, якщо ви запитаете так кожену галузь і пройдетеся так званими реформами, запропонованими коаліцією, то побачите, що країні потрібен новий порядок денний. Країні треба запропонувати інші зміни. Про що ми говоримо? Про перезавантаження уряду, а для цього треба якнайшвидше провести інавгурацію.

Президент Зеленський отримав безпрецедентну підтримку громадян України – 73 відсотки. Учора ми говорили, що треба поставити на порядок денний питання про інавгурацію нового Президента заради того, щоб почути новий порядок денний, розпочати зміни, за які проголосували українці. Колеги, ми ще раз наполягаємо на тому, щоб регламентний комітет прийняв сьогодні рішення, а завтра вранці ми призначили дату інавгурації на той день, на який хоче новий Президент. Давайте здійснювати зміни, перезавантажувати порядок денний, який ми так марно втратили за ці останні п'ять років.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України, які дивляться нас по телебаченню! Ви знаєте, ця Верховна Рада України повністю зганьбилася

перед народом, тому що не займається ні важливими соціальними питаннями, ні захистом людей у сфері медичного обслуговування.

Що відбулося вчора? Учора Голова Верховної Ради України з такими «понтами» щось там підписував, називаючи це Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Сьогодні мені телефонують національно-культурні товариства румун, угорців в Україні і кажуть: шановні народні депутати України, дайте нам можливість прочитати текст закону, який учора з таким пафосом підписав Голова Верховної Ради України.

Ви знаєте, тексту закону ніде немає! Я кажу для стенограми, тому що ми підписали звернення до Конституційного Суду. Виходячи з тих подій і тих дій чи бездіяльності Голови Верховної Ради України, ми змушені будемо звернутися ще й до Генеральної прокуратури України щодо дій, які можуть містити ознаки шахрайства. У таблиці, розданій на друге читання, взагалі була відсутня редакція комітету.

Після цього народні депутати України щось проголосували, потім щось склеїли докупи, і вчора це підписав Голова Верховної Ради України. У мене одне запитання: пане Парубій, що ви вчора підписали? Покажіть хоча б текст. Нас тут 423 народних депутати України.

Покажіть текст громадянам України, щоб вони побачили, що це закон, який не забезпечує функціонування української мови, це закон, який забороняє функціонування російської, угорської, румунської, кримськотатарської, болгарської мов. Це абсолютно злочинний закон, який не відповідає європейським принципам і стандартам.

Ми зверталися з вимогою... Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом передбачено, що такі важливі законопроекти не можна ставити на голосування без висновку Венеціанської комісії. Де висновок Венеціанської комісії? Немає. Ви просто займаєтеся політичним шахрайством. Я впевнений в тому, що нова Генеральна прокуратура України дасть належну оцінку таким діям, бо це дії, що не відповідають високому статусу народного депутата України і статусу, передбаченому Конституцією України, за яким ми – представники українського народу, які склали присягу. Я впевнений, що в діях Голови Верховної Ради України є ознаки порушення присяги, ознаки дій, що можуть містити шахрайство. Закликаємо вас: давайте будемо чесними і підемо на вибори, нехай український народ скаже, кому довіряє.

І ще одне, шановні. Ну, це просто сміх: внесено вже сім проектів постанов Верховної Ради України, я не кажу, що вони зареєстровані неправильно. Ну, давайте вже прийнемо рішення, призначимо дату інавгурації Президента України. Не бійтеся українського народу, не бійтеся виборів! Не бійтеся, йдіть, і нехай люди скажуть, довіряють вони вам чи ні. Я думаю, що люди покажуть вам пальцем на двері.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

До слова запрошується народний депутат Люшняк. Будь ласка.

ЛЮШНЯК М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 166, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, український народе, шановна Верховна Радо, пані головуюча! Багато років політичні партії йдуть на вибори з гучним гаслом боротьби з корупцією. Борються з корупцією всі, і ніяк не можуть побороти. І не поборють, тому що децентралізація – це основний засіб боротьби з корупцією.

Верховна Рада визначила у 2015 році незворотній курс на децентралізацію. Наш обов'язок – завершити у 2020 році створення об'єднаних територіальних громад в Україні, щоб взагалі зникли районні адміністрації, які залишилися нам у спадок від радянської влади. Відпаде потреба в існуванні самих обласних адміністрацій, будуть створені обласні виконкоми. Створення громад і обласних рад – наш функціональний обов'язок.

Ми побачили, де керівники чи виконкоми громад неефективно використовують кошти бюджетів громад, де треба відкликати голову громади. На сьогодні легше змінити керівництво будь-якої об'єднаної територіальної громади чи обласної ради, ніж зняти недоторканність з депутатів. Зміниться сутність Верховної Ради, Президента, цього спруту – корупції, чому ми присвячуємо стільки часу.

Створення правоохоронних органів. Ця Верховна Рада визначила вже п'ять додаткових заходів боротьби з корупцією. Який результат? Немає. Результат буде тоді, коли ми здійснимо децентралізацію, коли будуть створені об'єднані територіальні громади, буде можливість розвиватися малому та середньому бізнесу. Тільки тоді функціонуватиме економіка.

Основа кожного будинку – фундамент, а об'єднана територіальна громада в Україні саме і є фундаментом державності, фундаментом економіки. Не Верховна Рада створюватиме робочі місця і політичні сили, а самі об'єднані територіальні громади, які боротимуться за інвестора, за надходження до бюджету, за розбудову місцевих бюджетів. Ми повинні надати їм можливість розвивати ці бюджети.

На сьогодні мало 60 відсотків ПДФО відрахування в місцеві бюджети, його треба збільшити до 80 відсотків, підвищити рентну плату за видобуток корисних копалин, збільшити акцизи. Нині саме об'єднані територіальні громади можуть завершити всі реформи у сферах освіти, медицини, стати тим фундаментом, якого потребує українське суспільство для побудови міцної держави на прикладі Швейцарії та інших успішних країн.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Шановні колеги, останній виступ.
Народний депутат Міщенко. Будь ласка.

МІЩЕНКО С.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 98, Київська область, самовисуванець). Шановні депутати! Шановні громадяни України! Так звані облгази Фірташа продовжують знущатися над людьми. Ви знаєте, що 14 облгазів нараховують громадянам додаткові незаконні коефіцієнти у своїх платіжках. Їм все одно, що НКРЕКП, провівши перевірку 14 облгазів, у тому числі «Київ-облгазу», оштрафувала їх на мільйони гривень. Для них ці мільйонні штрафи як для звичайної людини 1 копійка. Вони збирають цими платіжками мільярди. Вчора НКРЕКП заявила, що знову піде з перевірками до облгазів. Перевірятимуть, чи прибрали додаткові коефіцієнти з платіжок, які надсилатимуть після 18 травня.

У мене запитання щодо іншого. НКРЕКП молодці в цій ситуації, вони штрафують. У них є максимальні штрафи, якими вони можуть покарати такі облгази. А де Антимонопольний комітет, який може встановити штрафи в десятки, сотні разів вищі – на сотні мільйонів гривень штрафувати ці облгази? А де уряд Гройсмана, який повинен роз'яснювати і здійснювати всі заходи, спрямовані на те, щоб людина не боялася шантажу облгазів?

Усі представники цих облгазів на місцях, зокрема в моєму окрузі, залякують людей, погрожуючи позбавити субсидій, відключити газ через несплату цих донарахувань. Наразі шантажують бабусь і дідусів, вони йдуть і платять. Я на своєму окрузі роз'яснюю, але всі бояться. Вірити Міщенку і не платити, тому що це незаконні донарахування, або вірити шантажистам в облгазах.

Я закликаю Гройсмана, Реву, всіх інших міністрів, які причетні до цього, роз'яснити людям, чи будуть позбавлені вони субсидій за несплату незаконних донарахувань, чи буде незаконне відключення або попередження про відключення за несплату цих донарахувань. Треба зробити все, щоб незаконні донарахування пішли геть із платіжок, інакше на виборах новій партії Гройсмана я скажу все, що люди думають про нього. У моєму окрузі можете на нуль розраховувати.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, виступи народних депутатів завершено.

Колеги, я хочу повідомити вам логіку сьогоднішнього дня. У порядку денному запропоновані законопроекти, які, за попередніми консультаціями, підтримані всіма фракціями, які мають об'єднати зал. Але автор першого законопроекту народний депутат Жолобецький Олександр Олександрович просить перенести його розгляд, тому почнемо з наступного законопроекту № 9523.

Звертаюся до пана Паламарчука і членів комітету. Можливо, ми сьогодні в кінці дня розглянули б законопроект про ДБР, обговорили б усі поправки, а завтра зранку проголосували. Подумайте протягом години-двох над цією пропозицією, бо це може бути дуже добрим сигналом для законопроекту про ДБР. Сьогодні протягом 30-40 хвилин ми можемо розглянути всі поправки. Я бачу, що є Олена Сотник, Мустафа Найєм. Завтра ми не витрачали б так багато часу.

Я сподіваюся, сьогодні відбудеться засідання комітету. Першим ми розглянемо питання інавгурації, але ми могли б завершити розгляд

законопроекту про ДБР, проголосувати зранку, поки буде високий рівень концентрації, а потім вже перейти до призначення дати інавгурації. Я прошу вас: порадьтеся протягом години-двох. Якщо така пропозиція прийнятна, ми можемо ефективно і дієво попрацювати сьогодні, обговорити всі деталі законопроекту, а завтра на високій концентрації прийняти його. Автори поправок і комітет, порадьтеся, подумайте, і повідомте мене, будь ласка. Домовилися?

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми» ([№ 9523](#)).

Першою ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято, тому ми входимо в повну процедуру розгляду.

Запрошую до доповіді заступника міністра соціальної політики України Федорович Наталію Володимирівну. Будь ласка.

ФЕДОРОВИЧ Н.В., *заступник міністра соціальної політики України*. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Законопроект розроблено з метою забезпечення прав дітей на виховання в сімейному середовищі. Протягом 2016-2018 років в Україні проводився експеримент зі здійснення патронату над дитиною. Суть його полягає у тимчасовому влаштуванні дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, у сім'ях професійних патронатних вихователів. Для забезпечення реалізації такої послуги було внесено зміни та доповнення до Бюджетного кодексу України, прийнято низку нормативно-правових актів.

Створення сімей патронатних вихователів фактично розпочалося з другого півріччя 2017 року. Фінансування послуги патронату над дитиною проводилося за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам та надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною», оплату послуг

і здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя.

Розвиток мережі сімей патронатних вихователів та надання ними відповідних послуг забезпечується, зокрема, в контексті реалізації Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки, яка була схвалена розпорядженням уряду 9 серпня 2017 року. З урахуванням цього Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» 22 листопада 2018 року продовжено до 2026 року фінансування послуги патронату за рахунок субвенції з державного бюджету.

Законопроектом, внесеним на розгляд Верховної Ради України, передбачено продовження діючого експерименту до 2026 року, тобто на період реалізації Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та відповідно до ухвалених Верховною Радою України наприкінці минулого року змін до Бюджетного кодексу України.

Зважаючи на це, міністерство підтримує пропозицію Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму щодо виключення пункту 2 розділу II «Прикінцевих та перехідних положень» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми» та інших редакційних уточнень.

Враховуючи зазначене, просимо прийняти законопроект в редакції Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму за основу і в цілому. Це сприятиме розвитку нових видів послуг для дітей та сімей з дітьми в об'єднаних територіальних громадах і прискоренню процесів трансформування інтернатних закладів для дітей.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Залишайтеся, будь ласка, на трибуні.

Шановні колеги, прошу записатися на запитання. Враховуючи, що пані заступник міністра заощадила час на презентації законопроекту, ми даємо 10 хвилин на запитання. Будь ласка.

Пане Спориш, ваше запитання. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). «Блок Петра Порошенка», Вінниччина, виборчий округ № 15. Звичайно, це дуже важливий законопроект, внесений Кабінетом Міністрів України. Дуже жаль, що його розгляд заплановано саме на середу, коли мало народних депутатів у залі. Я вважаю, що ми маємо зробити все, щоб прийняти даний законопроект.

Звичайно, як уже сказано, це європейська норма, це нові послуги, потрібні для виховання дітей, які не мають де виховуватися. На вашу думку, яким буде наслідок неприйняття цього законопроекту? Скажіть, щоб депутати усвідомили потребу прийняття законопроекту, внесеного Кабінетом Міністрів.

Дякую.

ФЕДОРОВИЧ Н.В. Дякую за вашу підтримку і підтримку комітету. Насправді це дуже важливий законопроект. Ми дуже просимо прийняти його сьогодні.

Наведу кілька цифр. Станом на 1 травня 2019 року в Україні функціонує 90 сімей патронатних вихователів, до яких було влаштовано 350 дітей з 20 регіонів України; 45 відсотків дітей, які перебували в сім'ях патронатних вихователів, згодом повернулися в біологічні сім'ї. Це ключове завдання. Дуже важливо, щоб діти, які перебувають у патронатних сім'ях під опікою патронатних вихователів, не потрапляли потім в інтернати, а поверталися в біологічні сім'ї. Це важливо, це ключове завдання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пан Курило. Наступне запитання. Будь ласка.

КУРИЛО В.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Шановні українці! «Блок Петра Порошенка» підтримуватиме цей законопроект усіма силами. Всім відомо, що на сьогодні одна

з найбільших проблем в Україні – демографічна. Нині катастрофічна ситуація з народжуваністю. Прийняття цього законопроекту хоча й не розв’яже всіх проблем, можливо, покращить демографічну ситуацію.

У мене до вас конкретне запитання як до заступника міністра соціальної політики: які ще законопроекти міністерство планує внести до Верховної Ради для покращення демографічної ситуації, стимулювання народжуваності в Україні?

ФЕДОРОВИЧ Н.В. Якщо говорити про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, ми очікуємо найближчим часом прийняття вже внесеного законопроекту щодо використання коштів субвенції державного бюджету на придбання житла для осіб з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які навчаються у вищих навчальних закладах, віком від 18 до 23 років. Ми вважаємо, що це дуже важливе завдання, бо одна з найсерйозніших проблем, з якими стикаються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, після закінчення вищих навчальних закладів – це дуже часто відсутність житла.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, чи всі встигли записатися на запитання доповідачу?

Дякуємо, шановна пані Наталіє. Ви можете повертатися до ложі уряду.

Слово для співдоповіді надається шановному колезі Івану Споришу. Будь ласка, пане Іване.

СПОРИШ І.Д. Виборчий округ № 15, Вінниччина. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Ми розглядаємо сьогодні дуже важливий законопроект. Я щойно ставив запитання представнику Міністерства соціальної політики про те, що нас дуже мало в залі. Комітет на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми» (№ 9523), внесений Кабінетом Міністрів України. Законопроектом пропонується продовжити до 31 грудня 2026 року дію експерименту зі здійснення патронату над дитиною, тобто продовжити

фінансування оплати послуг патронатного вихователя та виплати соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя за рахунок субвенції з державного бюджету.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради підтримує прийняття законопроекту за основу з деякими технічними зауваженнями. Вважаю, що держава та органи місцевої влади недостатньо використовують потенціал патронатних сімей. За два роки експерименту створено близько 100 таких сімей. Вважаємо, що до патронатних сімей насамперед мають влаштовуватися діти, батьки яких тимчасово перебувають у складних життєвих обставинах, діти, які постраждали від домашнього насильства.

Комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект за основу та в цілому з такими технічними правками:

пункт 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту виключити, адже цим пунктом передбачено подання урядом пропозицій щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України, проте відповідні зміни до Бюджетного кодексу вже внесені в листопаді минулого року;

внести зміни щодо продовження терміну експерименту до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми», де вже встановлений термін експерименту, а не доповнювати новим пунктом 2¹, яким пропонується продовжити експеримент.

Дані пропозиції – це невеликі зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради. Прошу всіх народних депутатів включитися в обговорення законопроекту, адже це дуже важливо. Ми маємо запровадити європейську форму надання таких послуг дітям. Як ми вже чули, 45 відсотків дітей повертаються в сім'ї після патронатного виховання. Я вважаю, це приклад того, як це робиться в Європі. Якщо ми йдемо в Європу, то повинні запроваджувати такий метод.

Я хочу сказати, що виховуватися в інтернатах дітям дуже важко, ми це добре розуміємо. У патронатній сім'ї вони отримують набагато краще виховання. Ще раз прошу всіх народних депутатів: візьміть, будь ласка, участь в обговоренні. Зробімо все, щоб діти-сироти, діти,

позбавлені батьківського піклування, могли виховуватися у нормальних патронатних сім'ях. Прошу підтримати прийняття законопроекту в цілому. Візьмемо участь в обговоренні, зробимо все, щоб депутати прийшли до залу і проголосували за даний законопроект Кабінету Міністрів України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Залишайтеся на трибуні.

Надаємо 10 хвилин для запитань доповідачу. Колеги, прошу записатися.

Тарас Кремень. Ваше запитання, будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д. «Народний фронт». Ми знаємо, що останніми роками триває процес так званої деінституціалізації інтернатних закладів. На превеликий жаль, досить повільно, і в окремих регіонах зазнає фіаско. Можу в цьому контексті згадати Миколаївську область, де найбільше в Україні інтернатних закладів, які на сьогодні стали своєрідним епіцентром вимивання бюджетних коштів на задоволення так званих освітніх потреб здобувачів освіти.

Скажіть, будь ласка, в якій спосіб ви бачите завершення процесу деінституціалізації інтернатних закладів і чи прийняття цього законопроекту впорядкує систему надання якісних послуг нашим дітям?

Дякую.

СПОРИШ І.Д. Дякую Тарасу Кременю. Це, справді, дуже важливе запитання, тому що інтернатні заклади рано чи пізно повинні піти в минуле. Ви правильно кажете: це, справді, відмивання державних коштів. Ми маємо зробити все, щоб дітей-сиріт можна було брати на виховання у будь-які сім'ї. Це буде значно краще. Вони отримають набагато краще виховання. Я вас у цьому цілком підтримую.

Я думаю, що всі разом ми повинні працювати на досягнення кінцевої мети, щоб якомога менше дітей перебували в інтернатах, а більше – виховувалися у патронатних сім'ях, у сім'ях громадян України, і не лише України.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за відповідь.

Народний депутат Заболотний. Будь ласка.

ЗАБОЛОТНИЙ Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Іване Дмитровичу, я хочу сказати вам як земляку. Думаю, ви добре знаєте, що цивілізованість суспільства визначається саме рівнем ставлення до дітей та старшого покоління. У багатьох країнах світу існують інтернатні установи для стареньких людей, я бачив їх у Німеччині, та для малолітніх дітей.

Як колишній голова обласної ради я не сприймаю таку ідеологію, що в сім'ях, які приймають дітей на виховання, краще ставлення, ніж в інтернатах. Для багатьох сімей це спосіб заробітку. Якщо будете у Вінниці, завітайте в інтернатний заклад, який очолює заслужений працівник охорони здоров'я Андрієвська Надія Марківна. Це унікальний заклад. Я прошу підійти до цього питання зважено і не робити однобоких висновків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, відповідь.

СПОРИШ І.Д. Дякую за виступ і запитання. Це справедливо, я вас у цьому підтримую, як і багато в чому. Я особливо підтримую те, що мають існувати інтернати також для стареньких людей. Це добре, так повинно бути, тому що в патронатну сім'ю стареньких ніхто не прийме, ми це розуміємо. Слава Богу, що є інтернати для стареньких людей.

Поділяю вашу думку, що є інтернати, в яких дуже хороше ставлення до дітей, але якщо пройтися всіма інтернатами України, то побачимо зовсім інше. Ми добре знаємо, що є інтернати, у яких 15-20 дітей, а обслуговуючого персоналу більше за дітей. Ми повинні зважено підходити до цього питання. На перспективу, років за п'ять-десять ми помалу маємо відходити від інтернатного способу виховання дітей до патронатного, сімейного, але це згодом.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання народного депутата Писаренка. Будь ласка.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, самовисуванець). Дякую. Дуже добре, що парламент порушує питання захисту дітей. Ми маємо свої ініціативи, будемо підтримувати також усі ініціативи щодо посилення захисту дітей.

На базі напрацювань у Харкові ми пропонували розглянути окремі питання щодо захисту дітей від свавілля, можливих зазіхань на здоров'я та свободу. Було проведено велику роботу під керівництвом Світлани Горбунової-Рубан. Ми зареєстрували відповідні законопроекти, я надам комітету їх номери. На жаль, ці законопроекти до сьогодні не розглянуто. Прошу вас звернути на це увагу.

Ми будемо підтримувати ініціативи щодо захисту дітей, які сьогодні розглядаються, але давайте порушувати це питання не тоді...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, ваша відповідь.

СПОРИШ І.Д. Дякую за запитання. Дуже приємно, що ви підтримуєте даний законопроект. Хочу ще раз звернути увагу на те, що це європейська форма виховання. Кабінет Міністрів України, розробивши даний законопроект, добре усвідомлював, що на його реалізацію потрібні додаткові кошти. Він цих додаткових коштів не жаліє. Для дітей ми не повинні жаліти ні копійки, ні гривні, ні мільйона, ні мільярда! Ідеться про виховання дітей.

Я вважаю, що ви повинні з розумінням поставитися до даного законопроекту, зібратися і проголосувати за нього сьогодні.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Кривенко. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Шановні колеги! Шановна пані головуюча! Сьогодні Організація Об'єднаних Націй відзначає Всесвітній день родини. Я хочу подякувати за те, що цей законопроект розглядається саме сьогодні, але мені дуже сумно, що наших колег немає в залі. Присутні рухівці проголосують за цей законопроект, але закликаю шановних

колег із фракції «Самопоміч» з'явитися на робочих місцях. Половини фракції БПП немає, інших колег. Вони мають прийти на роботу.

У мене до вас просте запитання. Ми підсилюємо соціальний захист. Я прошу вас, шановний пане Іване, все-таки підтримати ініціативу щодо запровадження пластової виховної методики, тим паче, зараз тиждень «Пласту» в парламенті. Одна річ – забезпечення, годування і вирощування тіла, але нам треба вирощувати дух. Яким чином забезпечується патріотичне виховання, як це питання унормовано?

Хочу звернутися до всіх колег, особливо мажоритарників, щоб кожен подивився на своєму окрузі, що відбувається з бездітними сім'ями. Безумовно, правильно каже колега з Вінницької області. Я підтримую, є проблеми і в сім'ях, які беруть дітей і на цьому лише заробляють. Переважна більшість сімей чесні, порядні, дбають про діточок, але є й сім'ї проблемні (це треба моніторити), часто вони вступають у злочинний зв'язок з місцевими інспекторами, які заплющують очі на стан утримання дітей. Цікава ваша думка саме щодо аспекту патріотичного виховання у цих закладах і як воно забезпечується.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Відповідь, будь ласка.

СПОРИШ І.Д. Дякую за запитання і за виступ. Це справедливо. Ми пересвідчилися в цьому, коли в залі Верховної Ради виступали діти-пластуни. Справді, будь-яка форма виховання є позитивною. Ми повинні робити все, щоб впроваджувати нові форми виховання.

В Україні діють соціальні служби. Кожна дитина, яка опинилася у складних життєвих обставинах чи постраждала від домашнього насильства, перебуває на обліку в соціальних службах. Ми повинні зробити все, щоб ставлення до таких дітей було позитивним, справедливим. Це було б дуже добре. Повторюю: ми не повинні на наших дітей жаліти ніяких коштів. Дякую за ваше запитання, це, справді, справедливо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, всі встигли записатися на запитання? Чи є ті, хто не встиг? Дякую.

Прошу повертатися на робочі місця. Колеги, прошу записатися на обговорення законопроекту від фракцій і депутатських груп.

Народний депутат Писаренко передає слово народному депутату Литвину. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Питання надзвичайно важливе, але особисто мене дивує спосіб його обговорення: поверхово поговорили – не треба жаліти грошей, а конкретно скільки треба грошей? Яка позиція Верховної Ради України? Нам треба припинити слинити ці проблеми, а конкретно зайнятися їх розв'язанням.

Я повністю поділяю позицію, яку озвучив Григорій Михайлович Заболотний, що не треба ламати усталене, створюючи нове. Люди, які начебто професійно займаються розв'язанням проблеми, кажуть, що за два-три роки треба закрити інтернати. Це свідчить про те, що вони жодного разу не були у школі-інтернаті. Я закликаю їх приїхати до школи-інтернату в Довбиші, подивитися, як там працюють з дітьми, яка розроблена методика, яка створена матеріально-технічна база.

Водночас ми бачимо, що область виконує спущений згори, з Києва, план закриття інтернатів і соціалізації дітей, тобто переведення їх у сім'ї. У мене запитання: якщо батьки віддали дітей в інтернати, то вони що, заберуть їх звідти? Вони, може, й заберуть, коли їх примусять це зробити, але це означає, що діти в школу не ходитимуть.

Я закликаю вас, шановні колеги: давайте не потурати ініціативам закрити проблему і сказати, що в нас не існує сирітства за живих батьків. Чому я про це кажу? Бо викликають в область, у Житомир, і директор департаменту (нічого робити) примушує батьків писати заяви про відкликання дітей з інтернату. Ви знаєте, що мені сказали батьки? Дуже цікаву річ. Кажуть: «Ви наполягаєте, щоб наші діти виховувалися в сім'ях, у нас немає можливостей. А чому можновладці відправляють своїх дітей у Лондон, у європейські країни, відривають від сімей? Вони виховуються не в сім'ях». Правильно вони кажуть.

Мене що «підриває», шановні колеги? Те, що в нас з'явилося 100 патронатних сімей і ми говоримо про експеримент над дітьми, який треба продовжувати. Дожилися: експериментуємо над дітьми!

Ми вже експериментуємо і над літніми людьми. Зверніть увагу, у кожному районі є установи для самотніх людей. Нині фінансування скинули на бюджети сільських рад, які їх масово закривають, людей викидають на вулиці, а ми знову розмірковуємо про величезні реформи. Давайте будемо займатися конкретною роботою!

Я закликаю доповідача і співдоповідача говорити не взагалі, а знати проблему. Мені було сумно слухати, я обурювався, коли з папірця зачитували інформацію. Я переконаний, що ця інформація в людей, які займаються такою проблемою, повинна відскакувати від зубів, вони мають знати, про що говорять. Ми поговорили, проголосуємо і не приймемо. Я думаю, що тут словом «ганьба» не обійтись.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, шановний колего.

До слова запрошується народний депутат Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні народні депутати України! Без сумніву, ми сьогодні розглядаємо надзвичайно важливе питання про захист дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які потрапили у складні життєві обставини, дітей, які постраждали від воєнних дій, збройних конфліктів. Водночас це питання розглядається в середу, коли напівпорожній зал Верховної Ради України, без жодного аналізу становища дитини в Україні останніми роками, особливо дитини, уразливої до небезпек і ризиків у нашій країні.

Ми розглядаємо питання про продовження експерименту зі здійснення патронату над дитиною не з метою пошуку причини, чому з 2016 року, коли експеримент було започатковано, створена всього 71 сім'я? Це надзвичайно мало для близько тисячі адміністративно-територіальних одиниць в Україні. Це нічого, зважаючи на те, що центри соціально-психологічної реабілітації дітей переповнені, їх наповненість становить 150-200 відсотків. Переповнені інтернатні заклади, більшість дітей не отримують вчасно допомоги, кошти на яку закладено в державному бюджеті.

Натомість уряд пропонує продовжити експеримент, провалений через його бездіяльність, тому що йдеться не про фінансування. Кошти, закладені в бюджетах на патронатні сім'ї, не використані, тому що не була організована робота відповідних посадових осіб. Натомість кошти, передбачені на захист дітей-сиріт, направлені на

будівництво будинків, тобто створено ще одну корупційну систему в структурі коштів, виділених на дітей.

Сьогодні ми кажемо: давайте продовжимо експеримент до 2026 року, не здійснивши жодного аналізу. Проблема патронатної сім'ї – у надзвичайно складній процедурі її створення, яку дуже важко реалізувати навіть тим органам, які здатні це зробити. «Опозиційна платформа – За життя» підтримує в першому читанні законопроект щодо продовження експерименту і виділення коштів. Водночас нагадаю урядовцям одну з причин створення патронатної сім'ї – щоб підтримати дітей, які постраждали через воєнні конфлікти. Скільки патронатних сімей створено в Донецькій та Луганській областях? Жодної. Тобто обман був із самого початку. На жаль, бездіяльність Міністерства соціальної політики, персонально міністра Реви, і нерозуміння проблеми конкретними місцевими службами (як соціальними, так і службами у справах дітей) того, що вони мають робити, призвели до провалу експерименту. Натомість прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу – це відпрацьовані форми. За ці три роки їх стало на чотириста менше, що також є провалом роботи Міністерства соціальної політики.

Я закликаю Верховну Раду прийняти законопроект у першому читанні, але скоротити термін продовження експерименту – хоча б до 2020 року. Міністерство соціальної політики та уряд треба зобов'язати здійснити детальний аналіз експерименту. Підтримую Володимира Михайловича – маємо припинити експерименти над дітьми, треба спочатку проекспериментувати над бездіяльними, непрофесійними урядовцями і чиновниками.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Не всі встигли записатися. Дорогі, шановні колеги! Не встигла записатися фракція БПП – підняли руки два народних депутати, але в контексті гендерної рівності надаю слово пані Оксані Білозір, потім – першому заступнику голови комітету.

Будь ласка, пані Оксано.

БІЛОЗІР О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).

Дякую. Шановні колеги! Дуже добре, що в такому важливому обговоренні пролунає і жіночий голос, тому що саме жінка дає життя, саме жінка є берегинею сім'ї, проблеми якої ми обговорюємо.

Хочу звернути вашу увагу на те, що за українською традицією діяв один моральний закон: якщо дитина опинялася сиротою, то родина забирала це дитя, забирала свою кровиночку у свою сім'ю і виховувала на своїх цінностях і на традиціях свого роду. Це за радянської системи дітей забирала влада для того, щоб робити з них гвинтиків своєї радянської системи.

Даний законопроект дуже правильний, і це не експеримент. Це правильна дорога, тому що вона дає можливість дитині через патронатну сім'ю повернутися до своєї біологічної сім'ї. Що найцінніше для дитини, якими не були б тато й мама? Найцінніші, найрідніші люди по життю – тато й мама, сім'я. Нам треба обов'язково підтримати даний законопроект. Ми йдемо правильним шляхом, ми даємо дітям можливість не втрачати сімейне тепло.

Фракція «Блок Петра Порошенка» підтримає даний законопроект. Дякую Кабінету Міністрів, міністерству і комітету за прекрасну, важливу роботу. Давайте мобілізуємося і приймемо рішення в такий важливий день. Хочу сказати, що сьогодні день не родини, бо родина – це й двоюрідні, і троюрідні, а саме день сім'ї. Обніміть одне одного, цінують одне одного, тому що завтра може бути пізно. Сьогодні ще одна українська сім'я осиротіла, бо загинув один наш герой. Шануймо і цінують себе і свою сім'ю!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, шановна пані Оксано.

До слова запрошується пан Каплін.

КАПЛІН С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Дорогі громадяни! Я хочу закликати народних депутатів проголосувати за цей рідкісний з точки зору фаховості, актуальності та доречності законопроект. Його треба підтримати. Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення вдячний авторам за цю ідею, за цей законопроект. Водночас, користуючись нагодою, що ви

тут присутні, хочу висловити низку зауважень персонально міністру соціальної політики і всьому соціально-економічному блоку уряду.

У мене складається враження, що віце-прем'єр-міністр Павло Розенко і міністр соціальної політики Андрій Рева працюють «по приколу». Інновації з тринадцятою пенсією... Я хочу нагадати Реві, що Польща перед тим, як запустити ідею тринадцятої пенсії, протягом 20 років щороку мала приріст економіки не менше 5 відсотків. У вас на сьогодні 2 мільярди гривень боргу перед матерями, які народили дітей. У вас 2 мільярди гривень боргу перед людьми, які не можуть поховати своїх рідних. Ви не даєте спокою навіть тим, хто вже на тому світі, не кажучи вже про пенсіонерів та соціально незахищених громадян на цій грішній землі. У вас 2,5 мільярда боргу з виплати лікарняних.

Сьогодні новому керівництву, ще чинному уряду треба взятися за голову, приймати рішення про скорочення посад міністрів, об'єднавши посади в єдину, делегувати Першому віце-прем'єру соціальні питання і серйозно, фундаментально займатися соціальною проблематикою.

Користуючись нагодою, вітаю всі родини, всі сім'ї нашої держави. Найкращим результатом роботи уряду, новообраного Президента, майбутньої опозиції, народних депутатів України, мерів міст, керівників областей буде створення умов для повноцінної сім'ї: чоловік, жінка і п'ятеро дітей (сім «я»), щоб чоловік і жінка могли прогудувати своїх діточок, не думати, що буде завтра з їхньою родиною, були впевненими, що над головою мирне небо, а в дітей буде робота. Це я вважаю місією нинішнього парламенту, взагалі парламентаризму в нашій країні – дати людям достаток, впевненість у завтрашньому дні.

Передаю вітання від Соціал-демократичної партії, профспілок і Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення всім родинам, всім сім'ям України (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Шановні колеги, я думаю, що весь сесійний зал приєднується до привітань усім українським родинам. Сьогодні Міжнародний день сім'ї. Нехай українські родини будуть щасливими, міцними і насолоджуються любов'ю!

Друзі, чи всі фракції та групи записалися на виступи?

Від позафракційних слово надається народному депутату Кишкарю.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую, пані головуєча. Народний Рух України. Рухівці, присутні в залі, всім складом підтримують цей законопроект. Скажу лише про функціонування патронатної сім'ї та питання її створення, зокрема процедурні, а також про процедуру усиновлення. Процедура усиновлення, процедура створення патронатної сім'ї занадто забюрократизовані.

Колеги говорять про повноцінну сім'ю. Родина Кишкар готова усиновити п'яту дитину. Що для цього потрібно? Розбираючись у процедурі усиновлення, ми не готові її пройти з точки зору моралі. Ми готові все зробити по-чесному, щоб це було по-людськи. За існуючої процедури для родини Кишкар це неможливо. Так само, як існування 71 патронатної сім'ї свідчить, що процедура патронажу неприйнятна з точки зору моралі, основ сім'ї для тих людей, які готові створити патронатну сім'ю. Звертаємо на це увагу заступника міністра, присутньої тут, думаю, що вона обов'язково поспілкується в міністерстві щодо спрощення цієї процедури.

Багато хто каже, що треба «нагодувати». Я не погоджуюся з тим, що основна проблема українських родин – нагодувати. Все ж таки націонал-патріотичне виховання важливіше за питання як прогодувати. Пластове навчання, пластова підготовка, пластова виховання і тиждень «Пласту», який відзначаємо в парламенті України, сприяють тому, що інструменти такого виховання будуть використовуватися і в патронатних сім'ях. Мої діти – пластуни, діти Віктора Кривенка – пластуни. Ми на власному прикладі показуємо, що ці системи виховання працюють.

Додам до цього, що Україна разом із цивілізованим світом відзначає 100-річчя вальдорфської педагогіки. До уваги мера Кличка: жодного заходу до 100-річчя вальдорфської педагогіки. В Україні існує вісім вальдорфських шкіл, які продукують геніальних дітей. Наполягаю як батько чотирьох дітей, які ходять до вальдорфської школи: геніальних, бо це інакші люди зі своїм світосприйняттям.

Я думаю, що ми на належному державному рівні мусимо відзначити 100-річчя вальдорфської педагогіки, розвиваючи водночас інші напрями педагогіки, дошкільної підготовки, середньої та вищої освіти. Прошу підтримати. Народний Рух України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, обговорення законопроекту представниками від депутатських фракцій і груп завершено. Прошу записатися на виступи народних депутатів України. За кілька хвилин, думаю, за 9-10 хвилин відбудеться голосування. Дуже прошу колег повертатися до сесійного залу. Я зрозуміла з виступів, що всі фракції підтримують законопроект. Є 9 хвилин для тих, хто хоче вийти в коридор, піти в кулуари, зібрати до купи всіх народних депутатів.

До слова запрошується народний депутат Лубінець. Це помилка системи.

До слова запрошується народний депутат Юрій Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні народні депутати України! Насамперед хочу висловити слова підтримки колезі, який має бажання усиновити дитину. Водночас наголошую на тому, що процедурою усиновлення, закладеною у відповідних документах, передбачено, що усиновлення – це реалізація права дитини мати сім'ю, а не реалізація бажання батьків усиновити дитину.

Я погоджуюся з колегою, що бездіяльність Міністерства соціальної політики, бездіяльність і непрофесійна робота відповідних служб та органів опіки на місцях, як районних державних адміністрацій, так і міських голів, призвели до того, що значна частина дітей, які фактично є сиротами, такого статусу не отримали. Ми маємо величезну проблему прихованого сирітства, коли діти фактично є сиротами, але соціальної допомоги і, найголовніше, права бути усиновленими і мати сім'ю не отримують. Саме такими дітьми переповнені інституційні інтернатні заклади країни.

На жаль, останні п'ять років захист прав дитини, політика забезпечення прав дитини не була пріоритетом роботи уряду. Аналіз роботи Кабінету Міністрів за 2014-2019 роки свідчить, що основні

показники благополуччя дитини – матеріальне забезпечення, здоров'я, навчання та розвиток, соціальний захист, а також захист від війни і насильства – значно погіршилися. Я вимагаю, щоб після позачергових парламентських виборів, формування нового уряду дитинство повернулося у пріоритет державної політики та роботи Верховної Ради України.

Позавчора я зареєстрував відповідний проект Постанови «Про соціальне становище дітей та невідкладні заходи з удосконалення діяльності захисту прав дитини в Україні» ([№ 10284](#)), у якому детально проаналізовано всі проблеми, з якими нині стикається дитина в Україні; сформовано доручення відповідним міністерствам, центральним органам влади, Кабінету Міністрів, Верховній Раді, місцевим органам влади на виконання заходів із забезпечення розвитку та захисту дитини відповідно до Конвенції ООН про права дитини, Конституції України, чинного законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Юрію за конструктивну позицію вашої політичної сили щодо цього законопроекту.

Пану Кривенку надається 6 хвилин. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М. Народний Рух України. Я хочу подякувати попередньому промовцю, тому що пам'ятаю, коли я ще працював заступником генерального директора «Південмашу», а пан Юрій – міністром молоді та спорту, родина одних моїх знайомих хотіла всиновити третю дитину. Чудова, спокійна, забезпечена родина мала двох дорослих дітей. Посередник вимагав хабар у 100 тисяч доларів за здорову дитину. Пропонували дітей з різними хворобами. Тоді я звернувся до пана Юрія, він запропонував зафіксувати такий факт і заарештувати посередників, але родина відмовилася. Дякувати Богу, вони отримали дитину, якій уже 12 років, вона росте, усе нормально.

Українців у 1991 році було 52 мільйони, так само, як і турків. Нині турків – 81 мільйон, а нас менше 42 мільйонів. Перший фактор – вимирання. Тривалість нашого життя не є достойною. На це впливає купа чинників – від екології до задоволеності своїм становищем і психологічний стан. Це перше, але зараз не про це.

Друге. Україна перетворилася на експортера людей. Нещасність нації вимірюється чисельністю діаспори. Чим нещасніша нація, тим більше людей виїжджає з країни. Ми п'яті-шості у світі за цим показником. Ще можна зрозуміти, якщо люди виїжджають під час війни, геноциду, голодомору, військової агресії, але коли їдуть за кращим життям, це, безумовно, питання до української влади і до тих людей, які цю владу обрали. Це як: що первинне – курка чи яйце? Хто обирає владу, яка потім керує людьми?

У 1991 році саме українці, проголосувавши за незалежність від комуністичної держави (понад 90 відсотків), обрали Президента-комуніста (63 відсотки), який віддав Чорноморський флот, зафіксувавши це угодою 1992 року, почав здавати ядерну зброю, підписав Лісабонський протокол, предтечу Будапештського меморандуму. Нині політика економічного геноциду продовжується. Україна перетворюється на експортера людей і сировини.

Третє – це, безумовно, питання народжуваності. Нам треба стимулювати народжуваність. Що Народний Рух України пропонував запровадити для родин, у яких троє і більше дітей? Щоб усі діти, які підтвердять відповідний рівень знань, мали можливість безкоштовно отримати вищу освіту.

Не можна затримувати або зменшувати розмір виплат у зв'язку із народженням дитини, про що сьогодні говорили в залі, тому що ми фактично програємо стратегічну війну. На території України може комфортно проживати понад 180 мільйонів осіб. Якби 100 років тому українці могли згуртуватися і не загубили свою незалежність, не програли більшовицькій Росії, ми тепер мали б 160-180 мільйонів українців. Це треба розуміти і усвідомлювати. З такою чисельністю населення, як нині, ми не зможемо втримати нашу територію. Безумовно, є «великі» ліберальні економісти, які ще на початку нашої незалежності розповідали нам, що держава не потрібна, що все саме собою врегулюється.

У 2009 році я працював заступником генерального директора Національного космічного агентства України. З Міністерства освіти і науки через уряд до нас надіслали стратегію розвитку економіки України на 20 років: з 2010 по 2030 роки. У ній зазначали, що Україна може розв'язати кілька світових проблем (їх загалом 26: пандемія, тероризм тощо) – чистої води і продовольства. Залишали чотири

галузі: транзит, туризм, мінеральний і аграрний видобуток – торгувати тим, що викопали із землі та виростили на землі. Із 2013 року взагалі не було слова «промисловість». Для такої структури економіки треба максимум 10 мільйонів населення. Більше така структура економіки не здатна прогодувати і забезпечити достойне життя.

Нам у край потрібно усвідомити, що протягом 10-15 років буде величезна міграція з Північної Африки, Південно-Східної Азії та інших регіонів, і в Україні буде 100-120 або 150-200 мільйонів населення. Якщо ми не сприятимемо збільшенню народжуваності, не будемо «імпортувати» високоосвічених людей з пострадянського простору через культурний фільтр, через усі необхідні іспити, щоб вони ставали українцями, ми загубимося як держава і програємо.

Нам треба з 1-го класу вводити програмування, змінювати систему освіти, щоб одразу визначати лідерство в дитині, треба впроваджувати *soft skills* – м'які навички управління собою, тайм-менеджмент, щоб людина ще молодою була конкурентною. Подивіться на наших 13-, 15-, 17-річних дітей. Вони вже стратегічно катастрофічно програють своїм конкурентам із Заходу за рівнем знань, усвідомленням, розумінням світу.

Народний Рух України закликає Міністерство освіти і науки, Міністерство соціальної політики зібратися і говорити про модернізацію нашої моделі освіти. Нам треба дати дитині свободу, відчуття власної домівки, власної держави, бо якщо ми виховаємо космополітів, України не буде як держави. У цьому відношенні в край важливо для дітей, які не мають батьків, впроваджувати патріотичне виховання, освітні інновації в таких закладах, бо діти не матимуть іншого шансу прорватися, у них немає тата, мами, які за них заплатять.

Закликаю уряд ще раз звернути на це увагу, а всіх народних депутатів – повернутися до залу і проголосувати за цей законопроект, не ганьбити тих виборців, які їх обрали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Колеги, прошу повертатися до сесійного залу, тому що за кілька хвилин відбудеться голосування.

Останній виступ. Народний депутат Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Насамперед не погоджуюся з попереднім промовцем, що наші 13-, 14-річні діти неконкурентоспроможні порівняно з європейцями, американцями, азіатами. Мій молодший син знає всіх народних депутатів України, щоб ви розуміли (*Оплески*). Усіх, я не жартую. Крім усіх футболістів усіх футбольних команд і хокеїстів усіх хокейних команд ще й кожного з вас знає, може впізнати на вулиці. Донька у шість років видала три збірки віршів про Україну, українську мову, про тата і маму, не про вас, дорогі колеги.

Користуючись нагодою, я хочу звернутися до представника Міністерства соціальної політики із закликом. Не треба вважати, що всі гроші, виділені на ініціативи та проекти Міністерства соціальної політики, за які ми голосуємо, не потребують звіту перед платниками податків. Це гроші платників податків. Не треба вважати, що кожна копійка, що інвестується в соціальний сектор Міністерством соціальної політики, одразу автоматично матиме ефективність.

Наведу приклад. Ви взяли кредит в Європейському банку реконструкції та розвитку в розмірі 300 мільйонів євро на модернізацію соціальної політики держави, 100 мільйонів євро витратили за абсолютно необґрунтованими стрічками. У цих діях є неймовірний склад корупції, Рахункова палата це підтвердила. Я дуже чекаю, що новий уряд, новий міністр внутрішніх справ, новий керівник СБУ, прокурор обов'язково ретельно розслідують ці факти грабунку, бо врешті-решт віддавати доведеться з кишень наших дітей, їхніх батьків і наших пенсіонерів.

Вдумайтеся: 300 мільйонів євро! Ви замовляли сайти по 150 тисяч доларів, які можна створити за 150 доларів. Ви витратили неймовірні кошти – десятки мільйонів євро на розвиток інфраструктури та інновації в міністерстві. Водночас нічого цього немає. Ви купили обладнання, яке морально застаріло. Повторюю: ці гроші доведеться віддавати з кишень платників податків.

Коли наступного разу ви вноситимете законопроекти, особливо щодо продовження спецпроектів тощо, ретельно обґрунтуйте, як витратите гроші та звітайте про витрачені. На сьогодні Міністерство соціальної політики проїдає валову, більшу частину коштів, що виділяються з державного бюджету. Це грошожер номер один, толку від якого, на жаль, немає. Вина в кадровій політиці Міністерства...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Надаю 2 хвилини пану Споришу від профільного комітету, щоб підсумувати. Потім – 1 хвилина пані Наталії. Колеги, прошу повернутися до сесійного залу, щоб ми підтримали цей важливий об'єднуючий законопроект.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Іване, 1 секунду. Колеги, голови фракцій, за 3 хвилини відбудеться голосування. Я прошу всіх запросити народних депутатів до залу. Подивіться, хто веде політичні дебати чи переговори в кулуарах. Прошу всіх прийти до залу для прийняття рішення. За 3 хвилини – голосування.

Слово надається Івану Споришу.

СПОРИШ І.Д. Виборчий округ № 15, Вінниччина. Ми розглянули за повною процедурою законопроект Кабінету Міністрів, почули думки народних депутатів. Дивно, що йдеться про дітей, а народні депутати проявляють негатив. Говоримо про повноцінне виховання дітей, які мають бути прикладом для суспільства. Дякую Оксані Білозір. Вона як мати, як справжня українка розуміє потребу повернення дитини в сім'ю. Давайте не спекулювати на цьому.

Вносячи законопроекти на розгляд, ми завалюємо їх тільки тому, що Кабінет Міністрів не має коштів, не хоче їх виділяти, потрібні додаткові кошти і витрати тощо. У даному законопроекті Кабінет Міністрів запропонував зробити все можливе для виховання дітей, щоб вони могли повернутися у свої сім'ї. Дуже приємно, що багато народних депутатів це розуміють.

Я хочу, щоб ми об'єдналися довкола цього законопроекту. Прошу головуючого в разі, якщо ми не зможемо сьогодні прийняти його за основу і в цілому, повернутися і прийняти за основу. Якщо будуть зауваження до другого читання, ми повинні їх врахувати, але давайте все-таки цю ініціативу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, 30 секунд. Будь ласка. Прошу всіх заходити до залу, займати робочі місця.

СПОРИШ І.Д. ...Кабінету Міністрів щодо патронатного виховання дітей не лишимо поза увагою. Є європейський досвід, вся Європа працює, а ми йдемо в Європу і не хочемо прийняти. Як вони на нас дивитимуться? Скажуть: не можете надати допомоги дітям, які потребують такого виховання. Давайте об'єднаємося і проголосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зараз буде заключне слово Федорович Наталії Володимирівни. Дуже прошу: не виходьте із залу, подивіться кого немає поруч і запросіть. Зараз буде заключний виступ і голосування. Будь ласка, зайдіть до залу, займіть робочі місця.

Наталія Володимирівна Федорович, 2 хвилини.

ФЕДОРОВИЧ Н.В. Дякую сердечно. Шановні народні депутати, не стоїть питання про ліквідацію інтернатів. Стоїть питання про реформування системи інституційного догляду, і одна з альтернатив – патронат. Патронати в Донецькій та Луганській областях також створено. У Донецькій області станом на сьогодні маємо шість патронатних сімей.

Наведу цифри. Фінансування 284 інтернатів, які функціонують у системі Міністерства соціальної політики, до речі, згідно з вашим рішенням про внесення змін до Бюджетного кодексу у грудні 2014 року було передано не органам місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад, а обласним бюджетам. Своїм рішенням ви передали відповідну дохідну частину. Вони фінансуються з обласних бюджетів. Із 284 інтернатів у системі Міністерства соціальної політики 42 – дитячі інтернати, в яких станом на сьогодні перебуває 5 тисяч 100 дітей.

Ми дивилися, скільки витрачається коштів на їх утримання з обласних бюджетів: від 6 тисяч і більше. Ми розглядаємо й інші альтернативні варіанти, щоб фінансувати, наприклад, догляд за дітьми чи особами похилого віку, бо ці інтернати також у системі Міністерства соціальної політики. Для цього потрібна наша спільна консолідована позиція, ми працюємо в цьому напрямі. Один із таких кроків – внесення даного законопроекту. Величезне прохання до вас – підтримати його за основу і в цілому в редакції комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до прийняття рішення. Колеги, прошу: не виходьте, будь ласка, займайте робочі місця. Пане Марченко, не виходьте, будь ласка! Треба проголосувати (*Шум у залі*). Уже оголошую. Колеги поверніться з лож, будь ласка. Пане Андрію Денисенко! Хто є в урядовій ложі, займіть робочі місця.

Колеги, переходимо до прийняття рішення. Першим я поставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття законопроекту за основу і в цілому. Якщо не пройде – поставлю лише за основу. Домовилися?

Ставлю на голосування першу пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми» (№ 9523) за основу і в цілому з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 186.

Не встигли.

Колеги, зараз я поставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу, подивимося чи буде більша мобілізація. Подивіться, кого немає в залі, може, хтось у кулуарах, запросіть.

По фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 65, «Народний фронт» – 49, «Опозиційний блок» – 19, «Самопоміч» – 11, Радикальної партії Олега Ляшка – 7, «Батьківщина» – 8, «Воля народу» – 0, «Партія «Відродження» – 8, позафракційні – 19.

Колеги, я поставлю на голосування наступну пропозицію про прийняття за основу. Прошу всіх взяти участь у голосуванні.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми» (№ 9523) за основу.

Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо відповідально і злагоджено.

«За» – 202.

За основу – більше. Потенціал високий.

Зараз ми ще раз запросимо народних депутатів. Давайте порадимося: повернемося до голосування за основу чи щодо прийняття в цілому? Колеги, не виходьте! (*Шум у залі*). У цілому, так? Я поставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування в цілому. Для цього необхідно, щоб усі зайняли свої робочі місця. Зайшло двоє депутатів, вони не встигли, зараз приєднуються до нас.

Прошу ще раз показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 72, «Народний фронт» – 52, «Опозиційний блок» – 22, «Самопоміч» – 11, Радикальної партії Олега Ляшка – 7, «Батьківщина» – 8, «Воля народу» – 0, «Партія «Відродження» – 10, позафракційні – 20.

Фактично маємо спільну злагоджену позицію щодо голосування, нам просто важливо змобілізуватися. Цей законопроект, справді, об'єднує зал, бо захист дітей, підтримка сімей з дітьми важливі для всіх. Займайте робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію комітету повернутися до голосування щодо прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми» (№ 9523) в цілому. Почекаємо, поки депутати займуть свої місця. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Колеги, голосуємо злагоджено, відповідально.

«За» – 197.

Очевидно, пропозиція проголосувати щодо прийняття за основу набирає більше голосів. Давайте проголосуємо за основу!

Ставлю на голосування наступну пропозицію – повернутися до голосування щодо прийняття за основу, вона набрала більше голосів. Колеги, це компромісний варіант, який зможе об'єднати всіх. Давайте змобілізуємося, повернемося до голосування за основу і підтримаємо пропозицію.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування щодо прийняття законопроекту № 9523 за основу. Колеги, прошу всіх, хто є в залі: підтримайте, будь ласка.

«За» – 197.

Колеги, ставлю на голосування наступну пропозицію: повернути в комітет для підготовки на повторне перше читання. Давайте об'єднаємося довкола цієї пропозиції. Займіть, будь ласка, робочі місця.

Щоб ми не втратили законопроект, не відхилили його, ставлю на голосування пропозицію направити в комітет для підготовки на повторне перше читання. Не виходьте, колеги. Давайте підтримаємо пропозицію направити законопроект [№ 9523](#) у комітет на повторне перше читання. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 191.

Заключна пропозиція – повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Ставлю на голосування заключну пропозицію про повернення законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 187.

Сподіваюся, що комітет зможе доопрацювати і повторно внести законопроект на розгляд. Наталіє Володимирівно, я переконаний, що ми зможемо підтримати. Перенесете розгляд законопроект, і ми зможемо його підтримати. На жаль, сьогодні не знайшли голосів у залі для його підтримки.

Колеги, до президії надійшла заява від двох фракцій – «Народний фронт» і «Блок Петра Порошенка» про оголошення перерви, яку вони готові замінити виступом з трибуни.

Запрошую до виступу пана Єленського. Будь ласка.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні народні депутати! Шановні глядачі та радіослухачі! Словом 2018 року за пошуками в системі *Google* в Україні стало «томос». Це величезне досягнення українського народу, вірян Православної церкви, усіх, хто був причетний до цього процесу.

Томос, який отримала Православна церква України, такий самий, як отримали церкви Албанії, Сербії, Болгарії, Румунії, Польщі та

Чеських земель. Є лише одна відмінність: ніколи, ніде, ні за яких обставин томос Православна церква в жодній країні не отримувала за такого шаленого спротиву великої ядерної держави, як це було в 2018-2019 роках.

Я хочу підкреслити, що в усіх процесах, якими намагаються підточити, підважити Православну церкву України, ми маємо справу з Російською державою. Скориставшись транзитним періодом, тим, що один Президент іде, а його наступник ще не прийшов, Російська держава намагається відібрати в Україні томос, розхитати ситуацію, користуючись дрібними розрахунками й амбіціями деяких людей, яким ми повинні дати відсіч.

Я хочу, щоб Верховна Рада України, ті народні депутати, які зверталися до Патріарха Варфоломія, відстоювали томос перед нападами з боку Російської Федерації та їхніх проксі в Україні, сказали рішуче «ні» всім спробам розхитати ситуацію навколо Православної церкви України.

Я хочу, щоб ми дали дуже чіткий сигнал, що ми підтримуємо Православну церкву України в її канонічному статусі, підтримуємо її Предстоятеля митрополита Епіфанія, підтримуємо всі кроки з будови церкви, церковного шкільництва, розвитку освіти, розвитку духовного навчання. Ми повинні сказати рішуче «ні» всім спробам розхитати Православну церкву України. Ми повинні підтримати в усіх починаннях Православну церкву, духовенство, єпископат та десятки тисяч людей, які в січні 2019 року плакали на Софійському майдані, коли Православна церква України вперше за свою тисячолітню історію отримала законну канонічну незалежність.

Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, нагадаю, що Верховна Рада України розпочала непростий історичний шлях з відновлення Української православної церкви. Українська Верховна Рада стоятиме на сторожі Української православної церкви і не допустить ніяких непорозумінь і атак на Українську православну церкву.

Колеги, хочу повідомити, що ми провели консультації з комітетом, авторами поправок і зможемо сьогодні до 14 годині розпочати розгляд законопроекту про Державне бюро розслідувань, щоб обговорити всі поправки, а завтра зранку прийняти рішення. Після

12.30 запрошую пана Івана зі своїм проектом постанови. Орієнтовно о 13.00-13.20 прошу комітет і авторів поправок до законопроекту про Державне бюро розслідувань бути готовими до їх розгляду.

Таким чином, сьогодні ми зможемо розпочати, а завтра, сподіваюся (вчорашнє рейтингове голосування продемонструвало, що є високий потенціал), прийняти його перед початком розгляду проектів постанов про інавгурацію.

Колеги, відповідно до Регламенту оголошую перерву на 30 хвилин. О 12.30 прошу всіх повернутися до залу для продовження нашої роботи.

Дякую.

(Після перерви)

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги народні депутати! Продовжуємо нашу роботу. Переходимо до розгляду проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан, перспективи розвитку та шляхи співпраці з громадянським суспільством» ([№ 9485](#)). Такі парламентські слухання профільний комітет запропонував провести 3 липня 2019 року. Зачекаємо кілька хвилин, доки депутати зайдуть до залу (*Шум у залі*).

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи народного депутата Івана Рибак. Повна процедура розгляду. Прошу.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна пані головуюча! Шановні колеги народні депутати! На ваш розгляд Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи вніс проект Постанови «Про проведення парламентських слухань

на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан, перспективи розвитку та шляхи співпраці з громадянським суспільством» (№ 9485).

Високий рівень вимог до державної природоохоронної політики України визначається великою значущістю питань безпечного довкілля. Відповідно до статті 50 Конституції України кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Проте недосконалість формування екологічної політики та здійснення екологічного управління, забезпечення екологічних прав громадян, недостатній рівень доступу до інформації та результативності взаємодії з громадськістю створюють передумови до соціальної активності громадського сектору.

Підвищення ефективності взаємодії державних та громадських інституцій є актуальним поряд із необхідністю спільної розробки нормативно-правових актів, посиленням представництва громадськості, профільних наукових та експертних установ, екологічних організацій при прийнятті екологічно значущих рішень, залученням громадськості до формування та реалізації державної природоохоронної політики на державному та регіональному рівнях.

Проведення парламентських слухань сприятиме широкому вивченню проблематики державної природоохоронної політики в українському суспільстві, перспектив розвитку, пошуку шляхів вдосконалення співпраці з громадянським суспільством, обговоренню питань, що становлять суспільний інтерес та потребують законодавчого врегулювання у цій сфері, та за результатами всебічного аналізу прийняттю виваженого рішення із зазначеного питання.

Для всебічного розгляду зазначених питань на основі рішення комітету від 17 січня 2019 року пропонується 3 липня 2019 року провести в залі пленарних засідань Верховної Ради України парламентські слухання на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан, перспективи розвитку та шляхи співпраці з громадянським суспільством». Комітет пропонує Верховній Раді України прийняти проект постанови в цілому.

Шановні колеги, в цьому парламенті дуже багато йшлося про необхідність широкого обговорення і прийняття законодавчих актів саме щодо охорони навколишнього природного середовища та довкілля. Прошу підтримати проект постанови № 9485. Під час обговорення

на засіданні Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи проект постанови був схвалений, отримав підтримку та внесений на ваш розгляд.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Залишайтеся на трибуні, будь ласка. Прошу народних депутатів записатися на запитання до доповідача.

Запрошую до слова народного депутата Капліна.

КАПЛІН С.М. Пані головуюча, у мене до вас є пропозиція, пугаючая своєю новизною. Ми сьогодні вже поховали дуже важливий законопроект, прийняття якого забезпечило б соціальну підтримку дітям, які потребують надійного плеча держави. Шутки шутками, але реально сотні дітей, які могли б виховуватися в родині, не отримують такої можливості через знищений законопроект, а це людські долі, це дуже важливо.

Наразі ми обговорюємо питання проведення парламентських слухань з надзвичайно актуальної для нас природоохоронної тематики. Ми загубимо ще один документ. У залі сьогодні присутні не більше 50 осіб. Очевидно, що ніхто не ховається під столом і ніхто не проголосує. Проект постанови буде знищено, а це праця людей. Робітники, доярки, металурги сплатили податки, щоб секретаріат працював. Давайте закриємо засідання і припинимо цю порнографію, це абсолютно несерйозно.

ГОЛОВУЮЧА. Голова підкомітету. Прошу.

РИБАК І.П. Шановні колеги, я хочу, щоб ви звернули увагу на те, як нас називатимуть, і на те, про що йдеться у проекті постанови про державну природоохоронну політику України: стан, перспективи розвитку та шляхи співпраці з громадянським суспільством. Про яку співпрацю з громадянським суспільством ми можемо говорити, якщо в залі під час розгляду дуже важливого питання охорони довкілля, а ми завжди кажемо, що в державному бюджеті відсутні кошти на охорону здоров'я, напевно, не усвідомлюючи, що чим більше ми будемо дбати про довкілля, тим менше витратимо саме на охорону здоров'я. Якщо в залі немає людей, здатних підтримати таке важливе

питання, або їх дуже мало, бо тут зібралися найсвідоміші, мені здається, перспективи у цієї тематики немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Я хочу також наголосити, що, справді, на відміну від парламентів багатьох демократичних держав рішення в парламенті України відповідно до Конституції України ухвалюється більшістю від конституційного складу, а не більшістю від числа присутніх, як це є в демократичних країнах. Через це український парламент завжди буде залежним (чи принаймні доти, доки ми не змінимо Конституції) від персональної участі кожного народного депутата. Для того, щоб парламент був дієздатним і приймав рішення, в залі має бути більшість від конституційного складу. Те, що окремі народні депутати недбало ставляться до своїх обов'язків, не означає, що ті депутати, які працюють, повинні припинити свою роботу. Це також правда, бо інакше це перетворює всіх працюючих на заручників непрацюючих.

Дякую доповідачу.

Переходимо до обговорення від депутатських фракцій. Прошу записатися.

Народний депутат Каплін. Прошу.

КАПЛІН С.М. Добре, я спробую пошукати інші аргументи, щоб переконати вас закрити засідання і зберегти надзвичайно важливий проект постанови. Хочу наголосити, що цей документ пройшов усі передбачені Регламентом і Законом «Про статус народного депутата України» процедури. Над ним працювали працівники секретаріату Верховної Ради України, законодавці, на це витрачено гроші платників податків. Це надзвичайно серйозні гроші: один день роботи народного депутата і команди його помічників, прибиральниць, працівників їдальні – це десятки мільйонів гривень із кишень платників податків. Нам, особливо мажоритарникам, щодня телефонують виборці і кажуть, що немає чим заплатити лікарю, щоб видалити дитині апендицит, вилікувати грип, полікувати матір, батька, немає за що купити пігулок. Ми просто зараз будемо нищити інтелектуальну працю людей, виставляти парламент на посміховисько.

Я не вважаю, що цей парламент повністю «кінчений», все-таки за кілька років роботи ми прийняли надзвичайно багато законодавчих актів, які проторували дорогу нашій країні до Європейського Союзу. Дещо цей парламент зробив для забезпечення зарплатами, пенсіями, створення нових робочих місць. На жаль, уряд не був гідним союзником парламенту в реалізації цих ініціатив, не завжди був зворотній зв'язок, точніше, дуже рідко, але дещо деякі народні депутати все-таки для простих українців зробили.

Знищувати його під завісу, повністю дискредитувати, щоб не залишилося навіть тих 2 відсотків довіри громадян, є абсолютно неправильним. Так само неправильним є неухважно, невдячно ставитися до роботи керівників, заступників, працівників секретаріату, депутатів, їхніх помічників, які працювали над цим документом.

Природоохоронна тематика надзвичайно важлива для міст півдня, центральної, західної України, кожної без винятку області, кожного міста, кожного села. Це тема номер один, бо з нею пов'язане здоров'я громадян. Це третина національної політики в галузі охорони здоров'я, якщо це європейська, цивілізована країна. Брати і топтатися по роботі депутатів, їхніх помічників, міжнародних експертів, які допомагали розробляти законодавчі акти є просто аморальним! Закрийте засідання, тут немає кому працювати.

ГОЛОВУЮЧА. Запрошую до слова народного депутата Альону Бабак від фракції «Об'єднання «Самопоміч».

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні друзі, безумовно, «Об'єднання «Самопоміч» не лише словами, а й діями, саме законодавчими ініціативами підтримує природоохоронну політику в Україні, підтримує громадянське суспільство, яке стоїть на захисті охорони довкілля.

Ірина Подоляк ініціювала розробку законопроекту про захист букових лісів. Сергій Кіраль ініціював законопроекти щодо припинення використання пластикових пакетів. Я – ініціатор законопроекту про роздільне збирання відходів, про упаковку і відходи упаковки.

Фракція системно працює, щоб у державному бюджеті були такі державні програми як «Питна вода України». Щодня в комітеті я працюю над тим, щоб у нас з'явився закон про водовідведення.

Я повернулася сьогодні з конференції «Акватерм Київ». Хочу вас усіх привітати з тим, що громадянське суспільство не чекає, доки парламент збереться і підтримає природоохоронну політику в Україні, воно це вже робить. Вітаю з новим хештегом «Час води настав», що розпочинається в Україні. Ми не усвідомлюємо, наскільки вода важлива для кожного українця. У нас тисячі населених пунктів без централізованого водопостачання, річки України одні з найзабрудненіших. Ви не знаєте, що Україна найменш забезпечена водою серед країн Європи? А ми дискутуємо, розводимо демагогію: чи підтримати проект постанови, чи ні.

Друзі, люди просто дивитимуться, чи парламент дбає про довкілля, про здоров'я нації, чи ні, чи взагалі цікава йому ця тематика. Я переконана, що в новому парламенті будуть нові активісти, які нині плідно працюють у сфері захисту довкілля й екології. Вони точно приймуть закони про роздільне збирання відходів, про упаковку і відходи від упаковки, тому що просто чекати, коли парламент збереться для того, щоб усвідомити, що суспільство вже не може чекати на вирішення цих питань... Люди просто беруть і впроваджують природоохоронну політику в Україні.

Друзі, зрозумійте, що на заміну вам прийдуть нові люди, які справді дбатимуть про довкілля і підтверджуватимуть це своїми справами. На жаль, сьогодні парламент не підтримує таких ініціатив. Безумовно, «Самопоміч» не лише словами, а й діями проводить природоохоронну політику в Україні. Ми очікуємо оновлення Верховної Ради саме екологами, людьми, яким це не байдуже.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Хто ще від депутатських фракцій хоче виступити?

Від «Народного фронту» народний депутат Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).

Дякую. Фракція «Народний фронт» повністю підтримує рекомендації парламентських слухань. Для фракції «Народний фронт» природоохоронна політика є вкрай важливою, оскільки її представники плідно працюють над цим питанням і у відповідному комітеті, і з міністром екології та природних ресурсів Остапом Семерак, який є представником нашої політичної сили.

Це вкрай важливе питання, особливо нині, тому що ті виклики, які стоять перед сучасною Україною, дуже серйозні. Відповідно до висновків профільного міністерства, коли ми говоримо про заходи проти глобального потепління, про те, що середня температура у світі підвищилася на 1 градус, Україна є лідером у світі щодо рівня викидів. Через розвиток видобутку вуглеводнів, через те, що відбувається з нашою економікою, середня температура по Україні лише за останні роки підвищилася на 1,5 градуса.

Коли ми говоримо про стан наших міст і містечок, необхідність сортування сміття, захисту українських лісів, ми не враховуємо серйозних кліматичних викликів, що стоять перед Україною. Відповідно до прогнозів профільного міністерства вже через кілька років пустеля збільшить свої площі на півдні України. Серед регіонів, у яких відповідно до всіх досліджень через 20-30 років зберігатиметься достатній для життєзабезпечення об'єм води, залишаться лише Волинь і Карпати. Але Волинь і Карпати теж перебувають у жахливому стані. Суспільство постійно порушує питання вирубки лісів у Карпатах, невідповідності природоохоронної політики, стану зелених насаджень.

Ми бачимо, що нині коїться з українськими ріками. Мешканці Новограда-Волинського, представники громадських організацій дуже часто говорять про те, що ріка Случ, інші ріки Полісся забруднені викидами промислових підприємств. Ми взагалі не приділяємо цьому уваги. На жаль, ця політика стала жертвою корумпованості українських судів. Якщо говорити безпосередньо про ситуацію в Новограді-Волинському, профільне міністерство постійно подає в суд, намагаючись зупинити діяльність підприємств, що забруднюють навколишнє середовище. На жаль, обласні державні адміністрації продовжують давати дозволи на роботу таких підприємств, а корумповані суди закривають очі на те, що відбувається.

Мені дуже приємно, що багато громадських організацій в Україні – від заходу до сходу – беруть активну участь у природоохоронній політиці. Великі іноземні корпорації, які працюють в Україні, підтримують такі громадські організації, проводять збір сміття, допомагають привести наші міста і містечка до стану зразкових з охорони природи. Ми говоримо про те, що відбувається в комунальному господарстві цих міст і містечок, про те, що система очищення води по всій Україні майже не працює, про ситуацію зі сміттєзвалищами в Україні, відсутність сміттєпереробних заводів – це виклики, актуальні для України, для всіх українців. Це ті виклики, на які, на жаль, ми дуже мало звертаємо увагу, виголошуючи популістські гасла.

Скоро ми будемо говорити про те, що люди залишають Україну, тому що не можуть забезпечити собі достатню якість життя, яка залежить не лише від рівня зарплат, а й від стану екології. Фракція «Народний фронт» підтримає цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Шурма від фракції «Опозиційний блок». Прошу.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги, «Опозиційний блок» підтримає проект постанови. Ми вважаємо, що обговорення питань екології у форматі парламентських слухань українців потрібне, оскільки представники різних регіонів матимуть можливість висловити точку зору щодо ситуації у природоохоронній сфері.

Наголошую, що це вкрай потрібно ще й тому, що ми буквально вчора розглядали питання надання пільг громадянам, які проживають у високогірних районах. Позиція «Опозиційного блоку» полягала в тому, що надавати пільги треба всім. Наприклад, на сході України також є райони з особливими умовами проживання, оскільки спекотні дні, напевно, ще більше дошкуляють людям, їм там набагато важче жити, ніж у Карпатських горах. День парламентських слухань може стати тим днем, коли люди зможуть з цієї трибуни обговорити дуже багато

проблем: стан, перспективи розвитку, шляхи співпраці громадськості з владою, питання державної правоохоронної політики.

«Опозиційний блок» підтримує даний проект постанови. Найголовніше, щоб ми сьогодні набирали достатню кількість голосів. Ця тема об'єднує весь зал, людей різних політичних поглядів.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Виступи від фракцій завершено. Відводимо 15 хвилин на виступи народних депутатів. Прошу записатися. Нагадую: після цього ми переходимо до розгляду законопроекту про Державне бюро розслідувань. Прошу авторів поправок і представника комітету бути в залі, щоб ми змогли провести обговорення, а завтра вийти на прийняття рішення. Прошу всіх авторів поправок бути на своїх робочих місцях.

Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Андрій Ілленко. Будь ласка.

ІЛЛЕНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. Шановні українці! Шановні колеги! Нам необхідно прийняти це рішення. Дуже прикро, що навряд чи вдасться зробити це сьогодні через те, що дуже мало народних депутатів у залі. Очевидно, що нам треба провести ці парламентські слухання. Це найменше, що парламент може зробити в цьому напрямі.

Насправді питання охорони нашого довкілля, питання екології – одне з ключових питань нашого життя, тому що це складова, невід'ємна частина повсякдення і майбутнього нашого народу. Бачимо, що Україна нині опинилася у надзвичайно складній ситуації: маємо величезні проблеми з охороною навколишнього природного середовища, варварське ставлення до природи, величезні проблеми зі сміттям. У нас досі немає системи сортування сміття, як у всіх цивілізованих країнах. Маємо проблеми зі сміттєзвалищами, водними ресурсами,

зі шкідливими викидами, виснаженням землі. Ми розуміємо, що ці проблеми можуть кардинально вплинути і вже впливають на всі аспекти життя та здоров'я нації.

На сьогодні найпростіше, найпримітивніше, що ми можемо зробити – провести парламентські слухання. Нам треба дуже багато всього зробити. Подивіться, що відбувається з Дніпром – головною водною артерією нашої країни, басейн якої забезпечує водою більше половини України. Нині існують чіткі експертні прогнози: якщо нічого кардинально не зміниться, то за 5-10 років Дніпро остаточно перетвориться на болото, і ми просто втратимо нашу головну річку. Це тільки один приклад.

Питання подолання наслідків Чорнобильської аварії, глобальні процеси, про які вже говорили колеги, зокрема глобальне потепління – це теж виклики, на які ми маємо давати відповіді. Ми це розуміємо, тому треба проводити ці слухання, запрошувати експертне середовище, представників громадянського суспільства і разом шукати вихід зі складних ситуацій, бути готовими приймати реальні рішення, тому що маємо зберегти нашу природу, нашу землю, нашу воду, бо це, власне, те, з чого ми живемо, з чого складаємося.

Якщо цього не робити, тоді якоїсь миті всі проблеми просто не дадуть нам можливості нормально існувати. Я розумію, що зараз навряд чи буде результативне голосування. Напевно, треба переносити голосування на завтра. Я не знаю, як це зробити, але зробити треба.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Солов'я.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 89, Гуцульщина і Покуття. Шановна пані головуюча! Я хочу вчергове привернути увагу до питання неефективної роботи парламенту саме в середу. На жаль, незважаючи, зокрема

на мої неодноразові виступи, Верховна Рада України так і не спромоглася підійти до глибокої реформи парламенту, до зміни Регламенту Верховної Ради.

Мені приємно, що у завтрашньому порядку денному стоять два законопроекти, які, сподіваюся, будуть підтримані. Незважаючи на це, залишається безліч невирішених питань щодо роботи Верховної Ради України, починаючи від законодавчого спау, закінчуючи банальним невідвідуванням народними депутатами України засідань Верховної Ради України. Ми не можемо закривати не це очі. Якщо ми хочемо, щоб у державі був порядок, повинні починати, у першу чергу, із себе – єдиного законодавчого органу державної влади.

Стосовно теми обговорюваного проекту постанови, хочу сказати, що для когось питання екології, природоохоронних заходів, можливо, другорядні, але я як депутат-мажоритарник, який представляє Верховинський, Косівський і Снятинський райони, вважаю, що питання утилізації сміття, поводження з твердими побутовими відходами на сьогодні не менш важливі за питання корупції, інавгурації чи тарифів на газ. Повірте: ці питання нині навіть більше хвилюють багатьох моїх виборців, як, упевнений, і багатьох громадян України. Парламент відкладає вирішення питань екології, що, на жаль, не додає йому поваги.

Я вважаю, що даний проект постанови про проведення парламентських слухань у рамках природоохоронної політики України треба підтримати. Не просто підтримати, а імплементувати в чинне законодавство, провівши найближчим часом день екології у парламенті – день, коли ми обговоримо питання екології, які надзвичайно хвилюють усіх громадян України. Треба підтримати даний проект постанови і найближчим часом провести день екології у стінах Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Величковича.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Шановні колеги! Хочу

нагадати, що проведення парламентських слухань – це одна із форм депутатської діяльності. Саме під час парламентських слухань не лише депутати мають можливість висловити свої думки щодо тієї чи іншої проблеми, ми маємо можливість почути експертів, громадських діячів, науковців та всіх, кого та чи інша проблема цікавить. Тому ми повинні підтримувати цю форму діалогу. Погоджуюся з попереднім промовцем: завтра під час розгляду питання реформування діяльності парламенту ми маємо підтримати законопроекти, на яких наполягав Голова Верховної Ради Андрій Парубій.

Щодо теми парламентських слухань, яку ми обговорюємо, на сьогодні це одне з найважливіших питань нашого суспільства, адже не секрет, що багато міст має проблеми із вивезенням і утилізацією сміття. Ми бачимо, що це є не лише актуальним, а й загрозливим для нормального існування суспільства в цілому.

Вважаю, що ми повинні, якщо не сьогодні, то принаймні найближчим часом повернутися до цієї теми і підтримати проект постанови про проведення парламентських слухань. Маємо запропонувати шляхи виходу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Паламарчука.

Народний депутат Рибак. Прошу.

РИБАК І.П. Шановні колеги! Цей проект насправді не менш важливий за ті, що ми розглядаємо в стінах українського парламенту. Чомусь питанням охорони навколишнього природного середовища ми приділяємо чи не найменше уваги протягом останніх п'яти років роботи Верховної Ради.

У мене в руках – щоб телеглядачі побачили – близько 40 законопроектів, які ми повинні були розглянути. Вони стояли в порядку денному, але не були розглянуті. Тут питання Чорнобильської катастрофи, природоохоронного контролю, земельних ділянок рекреаційного призначення, парникових газів, зміни клімату. Це важливі питання, без вирішення яких Україна завтра просто не житиме. Не житимуть на цій землі українці, наші діти, діти наших дітей, бо їм брудна земля з брудним повітрям, брудними річками не потрібна буде. Вони

виїжджатимуть за кордон не в пошуках довгого рубля, а в пошуках чистої питної води. Невже ми цього не можемо зрозуміти?

Для проведення таких парламентських слухань до парламенту треба запросити представників громадськості, громадянського суспільства, щоб дізнатися їхню точку зору щодо розв'язання проблем природоохоронного законодавства, на ситуацію, перспективи. Ми прийняли низку законопроектів, якими адаптували директиви Європейського Союзу в частині екологічної оцінки, експертизи, стратегічної екологічної оцінки, оцінки довкілля. На сьогодні маємо також ситуацію, коли представники «громадськості» втручаються у проведення громадських слухань і не дають можливості збудувати на тій чи іншій території сміттєпереробні заводи. Як наслідок – тотальне забруднення наших земель.

Ми повинні обговорити ці питання з представниками громадськості, можливо, знайти шляхи розв'язання проблем, внесення змін до законодавства стосовно участі громадськості у прийнятті певних рішень щодо охорони навколишнього природного середовища.

Я прошу шановних колег підтримати цей проект постанови, хоча маю на це дуже малу надію. Сподіваюся, що наш комітет повторно внесе на розгляд парламенту проект постанови про проведення парламентських слухань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Ще маємо час для виступів.

Народний депутат Бондар. Прошу.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Виборчий округ № 119. Сьогодні зранку я був на зустрічі з представниками вугледобувних підприємств Львівщини. Вони приїхали під Міністерство енергетики та вугільної промисловості з питаннями виплати заробітної плати та реалізації вугільної продукції. Ця галузь несе також своєрідну небезпеку для територій, на яких видобувається вугілля. Керівники органів місцевого самоврядування, мери міст, районів,

обласних і районних адміністрацій неодноразово зверталися до мене з проханням втрутитися в ситуацію.

Під час видобутку вугілля підтоплюються території, на яких воно видобувається. Ці терикони «фонять», там можна знайти фактично всю таблицю Менделєєва. Це викиди в атмосферу, забруднення води, зокрема питної. Ви знаєте, яка катастрофічна ситуація склалася з шахтами на тимчасово окупованій території.

Сподіваюся, що проект постанови про проведення парламентських слухань все-таки буде прийнято, якщо не сьогодні, то іншим разом. Представники органів місцевого самоврядування, на території яких розміщені вугледобувні підприємства, будуть у цьому залі, розкажуть про проблему, ще раз порушать це питання. Уряд, міністерства, ми як народні депутати спробуємо посприяти розв'язанню проблеми.

Звертаюся до колег народних депутатів з проханням проголосувати за проект постанови, а до представників суспільства, громадськості – прийти на ці слухання і розказати про проблеми регіонів, на територіях яких розташовані вугледобувні підприємства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Тараса Кременя.

КРЕМІНЬ Т.Д. «Народний фронт». Безсумнівно, ці слухання мають відбутися. Ми повинні обов'язково приділити увагу тим проблемам, які непокоять українське суспільство, які, на превеликий жаль, у найближчій перспективі ми розв'язати не зможемо. Як казали класики: природа – це те, що ми взяли у своїх дітей у борг. Справді, що ми зможемо передати нашим дітям, крім наслідків техногенних, екологічних та інших катастроф, які, на превеликий жаль, не ліквідуємо в один момент?

Ці слухання насамперед спрямовані на те, щоб громадське, професійне середовище, академічна спільнота дала свої професійні рекомендації та допомогла парламенту підготувати низку законопроектів подібного звучання.

Я хочу підтримати колег, які зупинилися на проблемах, що в найближчій перспективі потребують розв'язання, щоб нагадати, що

рік тому було презентовано стратегію деокупації та реінтеграції Україною окупованих територій Донбасу на підставі механізму малих кроків, запропонованих міністром внутрішніх справ Арсеном Аваковим. Зокрема, нагадаю про такі поняття як техногенні та екологічні ризики на тимчасово окупованих територіях. На Донбасі на 65 об'єктах розташовано понад 1200 джерел іонізуючого випромінювання. Внаслідок військових дій та неконтрольованості функціонування обслуговування джерел такого випромінювання існує реальна радіаційна загроза.

На окупованих територіях знаходиться виробництво концерну «Стирол». У травні 2014 року було оголошено про припинення випуску аміаку, його похідних, іншої продукції. Однак підземні резервуари зберігання хімічних відходів виробництва залишилися. Є загроза затоплення шахт. У результаті зупинки насосів і потрапляння в шахти ґрунтових вод частину з них затоплено.

Шахтні води мінералізовані й забруднені шкідливими речовинами. Є випадки, коли в утворені шахтами пустоти провалюються будівлі. Не виключено, що провалитися може і об'єкт критичної інфраструктури. Є інформація, що в занедбаних шахтах бойовики влаштовували масові поховання, наслідком чого під час танення снігу або виходу ґрунтових вод можуть бути спалахи епідемій гепатиту та інших інфекційних захворювань.

Ми повинні говорити про це вголос і не боятися, бо це екологічна катастрофа, яка може мати наслідки не лише для України, але й для всієї Європи. Закликаю колег бути сумлінними та відповідальними перед такими викликами.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Виступи народних депутатів завершено. Перед тим, як надати заключне слово пану Івану, хочу привітати представників Вінниччини у Верховній Раді: голову обласної ради, голів районних рад, депутатів сільських рад. Ми вітаємо вас у Верховній Раді України! Бажаю вам успіху, процвітання вашому регіону й усій Україні! Вітаємо вас! *(Оплески)*.

Колеги, зараз буде заключне слово. За 2 хвилини перейдемо до прийняття рішення. Запросіть усіх депутатів до залу.

Заключне слово. Голова підкомітету Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Рибак Іван Петрович. Будь ласка.

РИБАК І.П. Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Щойно ми розглянули проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан, перспективи розвитку та шляхи співпраці з громадянським суспільством». Ми провели широке і ґрунтовне обговорення, представники майже всіх регіонів Української держави висловили своє бачення того, якою мала б бути робота українського парламенту щодо питань захисту довкілля.

Широко обговорили проблеми, з якими ми та наші виборці стикаємося щодня. Я думаю, що виборці переглянуть результати голосування даного проекту постанови і побачать, хто з народних депутатів, справді, піклується не лише про матеріальні блага, а й про те, щоб кожен громадянин України жив у чистій Україні з чистою водою, дихав чистим повітрям, щоб наші землі не були забруднені сміттям.

Я розумію, що парламент зараз не підтримає проект постанови, тому ми запропонуємо нашому комітету повторно внести його на розгляд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми, справді, провели важливе обговорення, порушили дуже важливу тему, без будь-яких труднощів зможемо повторно внести проект постанови на розгляд. Я поставлю його на голосування, розуміючи, що небагато людей в залі, але ми маємо пройти процедуру повністю до завершення. Потім ви повторно внесете його на розгляд, і ми, без сумніву, зможемо підтримати питання, вже обговорене і підтримане залом. Колеги, прошу зайняти робочі місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан, перспективи

розвитку та шляхи співпраці з громадянським суспільством» (№ 9485) за основу та в цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято. Проект постанови відхилено.

Наголошую: це технічний, організаційний проект постанови, його дуже швидко можна повторно внести на розгляд. Ми обов'язково приймемо постанову в динамічній дискусії, без широкого, повноцінного обговорення, бо провели його сьогодні.

Колеги, як я й попереджав, маємо змогу перейти до проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності Державного бюро розслідувань». Нагадаю в чому полягає задум: розглянути сьогодні всі поправки, а завтра вийти на прийняття рішення. Учора ми провели рейтингове голосування і побачили, що фактично всі фракції підтримують законопроект. Я запитав авторів поправок, чи вони наполягають, і отримав підтвердження.

Ми скористаємося традицією і розглянемо сьогодні всі поправки, проведемо з комітетом дискусію. Більше того, комітет матиме змогу знайти на своєму засіданні компромісні формулювання, якщо будуть дискусійні моменти під час обговорення. Завтра зранку ми зможемо прийняти закон, я вважаю це шансом і нашим великим обов'язком.

Оголошую про перехід до розгляду законопроекту [№ 5395-д](#). У залі присутній керівник ДБР, який дуже відповідально ставиться до цього законопроекту, хоче щоб Верховна Рада України змогла вдосконалити структуру і роботу бюро. Це друге читання. Нагадаю, що спочатку виступить перший заступник голови комітету, а потім – автори поправок. Кожному, хто наполягатиме на своїй поправках, буде надано слово.

Запрошую до виступу першого заступника голови Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Паламарчука Миколу Петровича. Пане Миколо, запрошую вас на трибуну.

ПАЛАМАРЧУК М.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! На ваш розгляд запропонована порівняльна таблиця до проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності Державного бюро розслідувань» (№ 5395-д), підготовлена комітетом до другого читання. Цим законопроектом пропонується вирішити комплекс правових, організаційних та кадрових питань, пов'язаних із забезпеченням повноцінного функціонування Державного бюро розслідувань. До законопроекту надійшло 53 поправки і пропозиції від народних депутатів, з них три поправки враховані повністю, одна – частково, інші – відхилено.

Законопроектом пропонується: встановити на законодавчому рівні кваліфікаційні вимоги до директорів територіальних управлінь, керівників підрозділів центрального апарату та керівника підрозділу внутрішнього контролю Державного бюро розслідувань; доповнити перелік підрозділів Державного бюро розслідувань, які мають право здійснювати оперативно-розшукову діяльність; встановити види спеціальних звань Державного бюро розслідувань, порядок фінансування та нарахування заробітної плати; встановити та затвердити текст присяги осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань.

Законопроект № 5395-д практично зберігає всі положення, щодо яких було досягнуто домовленості на момент розгляду в повторному першому читанні, не містить нових неузгоджених чи конфліктних норм. Комітет на своєму засіданні 19 вересня 2018 року розглянув законопроект та ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його у другому читанні та в цілому як закон. Порівняльну таблицю вам роздано. Пропоную прийняти законопроект у редакції, підготовленій комітетом, та в подальшому здійснити техніко-юридичне доопрацювання з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради. Прошу визначатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я традиційно називатиму номери відхилених поправок. Хто хоче поставити на голосування, піднімайте руку. Якщо не буде заперечень, я надаватиму слово для коментаря керівнику ДБР, щоб ми могли ґрунтовно обговорити і вийти на узгоджений, компромісний варіант до голосування.

Поправка 2. Мустафа Найєм. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

НАЙЄМ М.-М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Цією поправкою пропонується змінити формування територіальних управлінь з метою забезпечення кращої логістики – перенести територіальне управління з міста Вінниці в місто Хмельницький. Ми бачимо по розташуванню інших територіальних підрозділів Державного бюро розслідувань, що так було б краще і для оперативників, і для слідчих.

Прошу визначитися щодо цієї поправки і перенести територіальне управління в місто Хмельницький. До речі, взагалі невідомо, чому у Вінниці розташований цей підрозділ, на яких підставах прийнято таке рішення, тому що органи прокуратури й інші слідчі органи стверджували, що краще було б у Хмельницькому. Ми з ними радилися, але, на жаль, поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, пане Паламарчук (*Шум у залі*).

ПАЛАМАРЧУК М.П. У першій редакції законопроекту було місто Хмельницький, ми так і залишили. Цю поправку внесено з голосу, тому недоцільно було змінювати місцезнаходження територіальних підрозділів. Ми так і залишили місто Хмельницький. Поправку вашу відхилено, оскільки вона була врахована раніше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2 Найєма. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

«За» – 39.

Рішення не прийнято.

Поправка 3. Не наполягає.
Поправка 4. Не наполягає.
Поправка 5. Автор не наполягає.
Поправка 6. Автор не наполягає.
Поправка 7. Відхилено комітетом. Автор не наполягає.
Поправка 8. Не наполягає.
Поправка 10. Не наполягає.
Поправка 11. Олена Сотник. Прошу увімкнути мікрофон.

СОТНИК О.С. Дякую, пане головуючий. Фракція «Самопоміч». Поправка 11 стосується статті, якою визначаються кваліфікаційні вимоги до директора територіального органу Державного бюро розслідувань. Своєю поправкою я запропонувала, щоб стаж роботи в галузі права був не менше п'яти років. Комітет у своєму варіанті порівняльної таблиці до другого читання запропонував сім років.

Я вважаю, якщо ми беремо до уваги стаж роботи в галузі права, для того, щоб оновити кадри і дати можливість прийти новим кваліфікованим кадрам, талановитим людям, які закінчили вузи і вже попрацювали, п'яти років цілком достатньо. Це засвідчує, до речі, міжнародна практика, зокрема практика реформування таких органів в інших державах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, пане Миколо.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Мені дуже приємно, що Олена Сотник завжди вносить дуже конструктивні та правильні поправки. Вона працює в нашому комітеті майже над усіма законопроектами.

Дана поправка має право на життя, але з чого виходив комітет? Чому комітет відхилив цю поправку? У повторному першому читанні кваліфікаційні вимоги фактично дублюються, а змінювати кваліфікаційні вимоги, за якими вже оголошені та проведені конкурси, буде довго. Комітет відхилив поправку, виходячи з того, що конкурси вже проведено. Деякі ще відбудуться, але більшість уже відбулися. Саме на цій підставі ми відхилили поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Романе Михайловичу, я хочу вас попередити: якщо треба буде обґрунтувати якусь позицію, я надаватиму вам слово. Якщо буде така потреба, дасте знати, я дозволю висловити вашу обґрунтовану позицію.

Ставлю на голосування поправку 11 народного депутата Сотник. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Колеги, мене просять зробити традиційне щорічне повідомлення про те, що завтра – Всесвітній день вишиванки. Традиційно, хто має намір і вважає за потрібне, приходять у вишиванці до Верховної Ради України. Ми давали сигнал для громадян України. Дуже багато українців діаспори цю традицію підтримали. Більше того, голова групи дружби і багато депутатів парламенту Канади одягалися у вишиванки і виконували Гімн України. Запрошую прийти завтра на засідання Верховної Ради України у вишиванці. Дякую.

Поправка 12. Вітко. Не наполягає.

Поправка 13. Олена Сотник. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція «Самопоміч». Знову повертаємося до кваліфікаційних вимог, у даному разі – до кваліфікаційної вимоги щодо строку перебування на керівних посадах. Реагуючи на коментар шанованого мною пана Паламарчука з приводу відхилення попередньої поправки, я так розумію, що це логіка відхилення і цієї поправки, змушена сказати, що в даному разі критерії не є такими, що не мають зворотної дії.

Не бачу жодних проблем, щоб покращити закон навіть якщо вже проведені конкурси і люди призначені на посади. Навпаки, ми відкриваємо можливості для наступних конкурсів із залученням більшої кількості кваліфікованих кадрів саме не із правоохоронних органів, а, наприклад, із приватного сектору. Зміна кваліфікаційних вимог на цьому етапі – це лише відкриття нових можливостей для нових некоорумпованих, абсолютно оновлених кадрів прийти в новостворений правоохоронний орган.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу першого заступника голови комітету прокоментувати.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Слова Олени Сотник, справді, мають сенс. Закон не має зворотної дії, але річ у тім, що це було б нечесно стосовно конкурсантів, які подали на конкурс документи, а ми їм відмовили. Ми певну частину людей відсіяли.

На це можна дивитися по-різному. З одного боку, прийдуть молоді. Молодь – це здорово, але, з іншого боку, нам потрібні досвідчені люди, які могли б працювати в цьому правоохоронному органі. Комітет відхилив цю поправку в повторному першому читанні. Недоцільно змінювати вимоги до посад на етапі проведення конкурсу, як я сказав раніше, бо це спричинить погіршення професійних якостей працівників.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Народний депутат наполягає на голосуванні.

Поправка 13 народного депутата Сотник. Прошу проголосувати.
«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 14. Народний депутат Юрій Тимошенко не наполягає.

Наступна поправка 15. Народний депутат Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую, пані головуюча. Фракція «Самопоміч». Я думаю, що насправді відбувається дуже важлива дискусія щодо термінів, строків і досвіду людини. Для того й існує конкурс, відбувається співбесіда, перевірка знань людини, щоб пересвідчитися, чи придатна вона обіймати посаду. Якщо ми будемо виходити виключно з тієї парадигми, що людина є досвідченою, тому що пропрацювала 10-15 років, то, вибачте, у нас ніколи не відбудеться інноваційного оновлення ні кадрового складу, ні філософії правоохоронних органів.

Виходячи саме з цього, я ще раз наполягаю, що нам треба не лише щодо Державного бюро розслідувань, а, переконана, щодо всіх

інших органів переглянути підхід щодо стажу роботи. Питання в тому, що досвід – це насамперед знання і розуміння людиною її ролі на своїй посаді. Я пропоную своїми поправками зменшити всі терміни і відповідні вимоги до стажу роботи для того, щоб довести, що кадрова якість людини не залежить від років роботи, вона залежить від знання і персональних професійних здібностей людини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу представника комітету прокоментувати.

ПАЛАМАРЧУК М.П. погоджуюся з тим, що треба оновлювати кадри, омолоджувати, бо молодість – це сила, це енергія. Уважно розглянувши, комітет рекомендував відхилити поправку, оскільки кваліфікаційні вимоги, що прийняті в законопроекті за основу в повторному першому читанні фактично дублюють кваліфікаційні вимоги, за якими вже оголошено конкурси на відповідні посади.

Комітет вважає, що недоцільно змінювати вимоги до посад на стадії конкурсу, тим паче, що не так багато ми й змінюємо. Ми казали про стаж роботи п'ять років, а у відповідному законі – сім років. Тому комітет відхилив поправку. Якщо депутат Олена Сотник наполягає, давайте проголосуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Народний депутат Сотник наполягає на голосуванні.

Поправка 15. Комітет її відхилив. Прошу проголосувати.

«За» – 39.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 16. Народний депутат Тимошенко не наполягає.

Наступна поправка 17. Народний депутат Олена Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую, пані головуєча. Фракція «Самопоміч». Це остання поправка до цієї статті, якою встановлюються кваліфікаційні вимоги. Відреагую на аргумент щодо конкурсів, оголошених на сьогодні, які містять певні критерії. Колеги, ми працюємо не в контексті нинішніх процесів у Державному бюро розслідувань, а досвіду

вже проведених конкурсів. Я дуже уважно слідувала за проведенням конкурсів, за роботою конкурсних комісій та за призначеннями.

На мою думку, питання не в молодості. У нас же не питання ейджизму: молодші або старші, розумніші або красивіші. Питання полягає в тому, що нам треба зробити цей орган максимально професійним. Повторюю: це ніяк не залежить від віку. Це залежить насамперед від професійних якостей. Я наполягаю на тому, що цей парламент має нарешті відійти від формату ейджизму і перейти до формату професійності.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу представника комітету прокоментувати.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Погоджуюся, що це залежить не від віку, а від досвіду роботи і знань, отриманих конкурсантом, а також від роботи конкурсної комісії. Якщо конкурсна комісія якісна, вона підбере тих людей, які повинні працювати в Державному бюро розслідувань.

Я погоджуюся з Оленою Сотник, але хочу сказати, що комітет, розглянувши, відхилив цю поправку з тієї ж причини. Не заперечую, якщо поправку поставлять на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Народний депутат наполягає на голосуванні.

Поправка 17. Прошу голосувати.

«За» – 38.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 18. Народний депутат Найєм. Прошу.

НАЙЄМ М.-М. Шановні колеги, звертаю вашу увагу, що цією поправкою ми фактично виправляємо кілька помилок. Насамперед вирішили дуже багато питань для того, щоб для всіх працівників була єдина конкурсна процедура обрання і призначення. Нині, як ви знаєте, є зовнішня комісія і внутрішня комісія. Зовнішня комісія обирає керівників територіальних управлінь і їх заступників, а внутрішня комісія обирає всіх інших працівників.

Ми вважаємо, що це неправильно. Правильно було б створити єдину комісію або кілька комісій всередині самого ДБР, що призначалися б директором. До речі, це вирішило б питання політичного впливу, тому що наразі зовнішня комісія – це представники уряду, Верховної Ради і Президента. Саме вони впливатимуть у подальшому на призначення Директора ДБР, його заступників, а також керівників територіальних органів. Я вважаю, що це неправильно, і саме це призвело до того, що в нас ДБР довгий час не могло запуститися.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу представника комітету прокоментувати.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Насамперед хочу сказати, що в нас є і зовнішня комісія, і внутрішні комісії, які вже працюють. На сьогодні ДБР фактично розпочало роботу і ефективно працює. Казати про внесення змін до закону про ДБР було б неправильно. Комітет, уважно розглянувши, відхилив поправку, оскільки приймаючи законопроект за основу в повторному першому читанні, ми виписали ті ж кваліфікаційні вимоги, які були в першому читанні. Недоцільно зараз їх змінювати, оскільки зовнішня комісія вже фактично обрала всі керівні органи ДБР.

Щодо політизації. Що ми не приймали б, що не робили б, скрізь буде хтось від когось. Завжди буде політична складова. Хочу сказати, що комісія, в якій я мав честь працювати, не заполітизована, вона працює фахово. ДБР на сьогодні непогано працює. Я вважаю, що чинний закон треба залишити в цій частині. Комітет рекомендує залишити норму, прийняту в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Ви наполягаєте? Народний депутат Найєм наполягає на голосуванні.

Поправка 18. Прошу голосувати.

«За» – 35.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 19. Народний депутат Бабенко. Не наполягає.

Наступна поправка 20. Народний депутат Гончаренко. Не наполягає.

Наступна поправка 21. Народний депутат Гончаренко. Не наполягає.

Наступна поправка 22. Народний депутат Найєм. Прошу.

НАЙЄМ М.-М. Це технічна поправка. Річ у тім, що в законі йдеться про конкурсну комісію, яка обирає працівників ДБР. Насправді вже працюють дві конкурсні комісії, тому треба або виправляти норму закону, виписати, що працює кілька конкурсних комісій, або одна з існуючих комісій фактично незаконна. Тим паче, що ми знаємо про конфлікти між двома комісіями. Я думаю, було б правильно виписати в законі право створювати кілька комісій, тому що працівників багато і конкурс дуже великий.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу представника комітету прокоментувати.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Істина в цьому, можливо, є, але у зв'язку з урахуванням проголосованої в повторному першому читанні редакції для стенограми, фактично ця поправка врахована. Якщо автор наполягає, поставимо на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу проголосувати.

«За» – 33.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 23. Народний депутат Шкрум не наполягає.

Наступна поправка 24. Народний депутат Найєм. Прошу.

НАЙЄМ М.-М. Ми виходили з того, щоб порядок складення присяги брати за аналогією з іншими органами. Наприклад, в Національній поліції процедура складення присяги визначається Міністерством внутрішніх справ, яке координує діяльність Національної поліції. В ситуації з Державним бюро розслідувань діяльність цього центрального органу виконавчої влади координує Кабінет Міністрів. Ми вважаємо, що процедура, текст присяги, і взагалі все, що стосується присяги, має визначатися рішенням уряду, а не Державним бюро розслідувань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу представника комітету прокоментувати.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Саме так. «Особа рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань підписує текст присяги, який зберігається в її особовій справі. Порядок складення присяги визначається Директором Державного бюро розслідувань». Так вписано в чинному законі.

Чим керувався комітет, відхиливши поправку? На думку комітету, порядок складення присяги має визначати Кабінет Міністрів... Це повноваження не Кабінету Міністрів, а Директора ДБР. До речі, аналогічний порядок складення присяги передбачено для працівників НАБУ, ГПУ, деяких інших правоохоронних органів, тобто це єдиний порядок. На підставі цього комітет відхилив поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Народний депутат Найєм наполягає на голосуванні поправки, яку комітет відхилив.

Поправка 24. Прошу визначатися.

«За» – 32.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 25. Народний депутат Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую, пані головуюча. Фракція «Самопоміч». Що пропонує комітет? Комітет пропонує нам таке формулювання: порядок складення присяги визначається Директором Державного бюро розслідувань стосовно всіх осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань.

Я проводжу аналогію. Наприклад, Національна поліція. Порядок складення присяги для службовців Національної поліції визначається Кабінетом Міністрів України. Поясніть мені, будь ласка, логіку комітету, враховуючи, що ви – Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, і ви, до речі, розробляли і приймали Закон «Про Національну поліцію».

Поясніть вашу логіку, чому ми маємо для Державного бюро розслідувань змінювати такий порядок, відступати від установленого, абсолютно логічного? Директор Державного бюро розслідувань за своїм статусом не має і не може визначати такий порядок, тому що це,

скажімо так, виходить за межі його повноважень на сьогодні. Для чого це робилося?

Дякую.

ПАЛАМАРЧУК М.П. По-перше, ми прийняли його в повторному першому читанні. По-друге, аналогічний порядок складення присяги передбачено для працівників НАБУ, ГПУ, інших правоохоронних органів. Це лише порядок, а сама присяга однотипна, директор її не визначає. Керуючись сказаним, комітет рекомендував відхилити цю поправку. Якщо депутат наполягає, прошу поставити її на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Народний депутат Сотник наполягає на голосуванні. Прошу народних депутатів визначитися. Комітет поправку відхилив. Прошу проголосувати.

«За» – 32.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 27. Народний депутат Найєм. Прошу.

НАЙЄМ М.-М. Шановні колеги, насправді це дуже важлива поправка, бо стосується фінансування діяльності Державного бюро розслідувань. У законі вписано, що фінансування може відбуватися лише за рахунок коштів державного бюджету. Окрім того, зазначено, що міжнародну технічну допомогу бюро може отримувати, лише якщо є міжнародні договори. У нас міжнародні договори є, по-перше, не з усіма органами, по-друге, це не стосується всіх органів, тим паче Державне бюро розслідувань тільки створено. Що ми пропонуємо?

Перше. Надати можливість ДБР отримувати фінансування або допомогу не лише грошима, а й майном, що відбувається нині в дуже багатьох випадках. Це стосується, наприклад, екіпіровки. Оперативним службам Державного бюро розслідувань потрібна ця допомога напряму.

Друге. Позбавити уряд можливості втручатися у фінансування ДБР із зовнішніх джерел. Що передбачено в бюджеті? Тільки якщо є державні договори, ДБР може отримувати допомогу, наприклад, з інших країн або інших міжнародно-технічних місій. Тобто напряму ДБР не може заключати якісь договори. Як, наприклад, це відбувалося

в Національній поліції та НАБУ, які отримували допомогу напряду. У їхніх бюджетах було передбачено, що вони отримують допомогу у вигляді майна або грошей. Уряд не міг у це втручатися, заборонити або контролювати. Це забезпечить роботу ДБР, її незалежність, тому що зараз навіть міжнародну допомогу вони мають узгоджувати з урядом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу представника комітету прокоментувати.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Дуже приємно, що Мустафа Найєм турбується про матеріально-технічну базу ДБР, тому що вона напряду пов'язана з результатами роботи. Якщо буде відповідне оснащення, то, звичайно, ДБР працюватиме краще.

Зараз чітко виписана така редакція: «Фінансове та матеріально-технічне забезпечення Державного бюро розслідувань здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України. Фінансування Державного бюро розслідувань за рахунок будь-яких інших джерел забороняється, крім випадків, передбачених міжнародними договорами України або проектами міжнародної технічної допомоги, зареєстрованими в установленому порядку». Ми виписали так, як вимагає закон.

Комітет відхилив цю поправку, бо вона суперечить Закону України «Про джерела фінансування органів державної влади», відповідно до статті 2 якого «Органи державної влади здійснюють свою діяльність виключно за рахунок бюджетного фінансування (крім випадків, визначених цим Законом) в межах, передбачених Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік».

Виходячи з цього, комітет уважно розглянув і відхилив поправку, тому що вона повинна відповідати законодавству України.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Народний депутат Найєм, ви наполягаєте на голосуванні?

Поправка 27 народного депутата Найєма. Комітет її відхилив. Прошу народних депутатів визначатися.

«За» – 30.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 28 народного депутата Найєма. Прошу увімкнути мікрофон.

НАЙЄМ М.-М. Насправді ця поправка вже, можливо, не настільки актуальна, але все-таки треба її розглянути. Ідеться про повне та своєчасне фінансування Державного бюро розслідувань після створення. Ми пам'ятаємо, що довгий час після того, як було створено бюро, не було фінансування, і було обумовлено, що в разі, якщо штат не буде заповнений на 30 відсотків, то фінансування не буде взагалі. Для того, щоб усі співробітники були набрані на конкурсній основі, а конкурсні комісії мали десь працювати, і взагалі мали можливість працювати за якісь гроші, це хтось мав організувати. Я вже не кажу про зарплати керівника та заступників. На якийсь період був колапс.

Фактично ДБР було розташоване в будівлі уряду, в маленькому кабінеті. Приміщення їм дали невідремонтоване, грошей на проведення конкурсу з самого початку не було, аудиторії не було, матеріально-технічне забезпечення було на дуже низькому рівні. Я не кажу вже про те, що навіть зараз оперативні служби Державного бюро розслідувань у повному обсязі не забезпечені ні екіпіруванням, ні спецзасобами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу представника комітету прокоментувати.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Ми також зацікавлені у своєчасному фінансуванні та повному забезпеченні роботи Державного бюро розслідувань. На думку комітету, гарантії фінансування ДБР повинні визначатися Законом «Про джерела фінансування органів державної влади». Виходячи із цього, ми відхилили поправку. Хочу сказати, що аналогічний порядок встановлено в НАБУ. Комітет відхилив поправку, побачимо як зал проголосує.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Народний депутат Найєм наполягає на голосуванні.

Поправка 28. Прошу народних депутатів визначатися. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 36.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 29. Народний депутат Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». Я буду більш критична. Вважаю, що моя поправка абсолютно обґрунтована, кардинальна. Я пропоную виключити частину третю статті 17 законопроекту: «Гарантується повне і своєчасне фінансування Державного бюро розслідувань в обсязі, достатньому для його належної діяльності».

Друзі, закон – не банківська установа, ніяких гарантій він не має надавати. У нас є Конституція України. У Конституції України чітко визначений обов'язок держави належним чином забезпечувати в повному обсязі діяльність всіх державних органів влади. Ніколи такого не було, і це знову безпрецедентна і трошки (ну, не трошки) безграмотна норма в законі, коли ми фактично навмисне дублюємо для одного органу вже існуючий конституційний обов'язок.

Я вважаю, що нам не треба в хорошому законопроекті, над яким ми довго працювали, встановлювати неконституційні норми.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, 30 секунд.

СОТНИК О.С. Я пропоную, не просто пропоную, я наполягаю на тому, що ми маємо це положення виключити. Держава виконуватиме свій обов'язок на підставі Конституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Миколо Петровичу.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Особисто я також не проти того, щоб виключити частину третю статті 17 законопроекту, але комітет під час голосування не погодився ні зі мною, ні з Оленою Сотник. Жаль, що

так відбулося. Скажу, чим керувався комітет. Саме тим, що встановлено аналогічний порядок у НАБУ. Можливо, це неправильно. Напевно, це неправильно, але так є. Тому прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 29 народного депутата Сотник. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 35.

Рішення не прийнято.

Поправка 30. Найєм. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

НАЙЄМ М.-М. Ідеться про те, що нібито передбачено створення спеціального фонду для проведення оперативно-розшукових (негласних слідчих) дій Державним бюро розслідувань. По-перше, ми в попередній поправці визначили, що фінансування діяльності Державного бюро розслідувань має відбуватися в повному обсязі. Чому треба створювати ще окремий спеціальний фонд, незрозуміло.

По-друге, навіть якщо є бажання самого Державного бюро розслідувань створювати окремий фонд, із свого бюджету можна створювати власний фонд, для цього не треба рішення уряду. Більше того, можна самостійно визначати в кошторисі окремим рядком: на проведення оперативно-розшукових (негласних слідчих) дій.

Навіщо створювати спеціальний фонд? Я вже не кажу про те, що ми котрий рік відмовляємося від спеціальних фондів. Бюджетний комітет наполягає на тому, щоб спеціальних фондів взагалі не було, а ми тут прямо виписуємо, що має бути якийсь спеціальний фонд для проведення оперативно-розшукових дій тільки для Державного бюро розслідувань.

Я наполягаю на тому, щоб виключити цю норму і врахувати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Миколо Петровичу.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Комітет розглянув цю поправку Мустафи Найєма. Справді, ми повинні відходити від створення різних фондів, але річ у тім, що, на думку комітету, саме гарантії фінансування ДБР

повинні бути визначені в законі. Тому комітет пішов на те, щоб було виписано: «У кошторисі Державного бюро розслідувань передбачається створення фонду для проведення оперативно-розшукових (негласних слідчих) дій». Виписали аналогічно з НАБУ. Давайте ставити на голосування поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 30 народного депутата Найєма. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 33.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 31. Народний депутат Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую, пане головуєчий. Фракція «Самопоміч». Колеги, давайте визначимося, що для нас є важливішим: сталі єдині практики і єдиний підхід у державному управлінні чи будемо посилятися: так є в НАБУ, тому давайте ми ще в ДБР, а може потім ще десь створимо. У результаті, виходить повне розбалансування діяльності: хтось у нас рівніший, хтось кращий, хтось гірший. Мені здається, що парламенту важливо було б відходити від цих історій виключень і переходити до єдиних стандартів.

Є єдиний стандарт, зокрема бюджетне законодавство, яким, справді, дозволяється під час формування кошторису визначати спеціальні фонди, якщо є така потреба. Це означає, що і в Державного бюро розслідувань, і в Кабінету Міністрів при поданні проекту Державного бюджету на певний рік є можливість визначати спецфонди. Для чого це виписувати в законі окремою статтею на постійній основі, я не розумію. Для мене це є не що інше, як відхід від усталених практик.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Миколо Петровичу.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Хочу сказати, що підстави ті ж самі. Це одна й та ж поправка, комітет знову її вивчав. На думку комітету, гарантії фінансування ДБР повинні бути визначені законом. Тому ми прийняли таке рішення. Повторюю: це знову аналогія з НАБУ. Тому комітет відхилив цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 31. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

Поправка 32. Мустафа Найєм.

НАЙЄМ М.-М. Взагалі це смішно, що в нас у законопроектах і в законах про органи досудового розслідування залишилися такі норми. Я просто хочу, щоб колеги зрозуміли. У законі вписано, що всім працівникам Державного бюро розслідувань мають бути встановлені доплати за науковий ступінь. Це нормально, якщо стосується вузу. Скажіть мені, будь ласка, яка може бути доплата слідчим органу досудового розслідування? Вони займаються розслідуваннями, а не науковою діяльністю. Норма про доплату за науковий ступінь, на мою думку, неадекватна. Пропонуємо цю норму виключити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Миколо Петровичу.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Шановний Мустафо Найєм. До системи Державного бюро розслідувань входять, зокрема, навчальні заклади та науково-дослідні установи, тому доплата за науковий ступінь має бути. Належний рівень оплати праці та соціальний захист працівників ДБР є гарантією незалежності, неупередженої діяльності, зменшує корупційні ризики. Керуючись цим, комітет відхилив вашу поправку, тому що люди, які займаються, зокрема, науковою діяльністю і мають науковий ступінь, повинні мати відповідні доплати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 32, відхилену комітетом. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

Поправка 33. Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую. Для мене це взагалі принципова історія. Знаєте, декомунізація – так декомунізація. А якщо ні, тоді давайте не обманювати один одного, тому що історія про науковий ступінь – це не історія доплат. Науковий ступінь або наукова діяльність дає можливість отримувати додаткові доходи за викладацьку діяльність, публікацію статей, книг тощо. Це можливість, як ви кажете, зменшення корупційних ризиків. Людина додатково отримує оплату за свої знання, за науковий ступінь. Але ніяк науковий ступінь не може впливати на розкриття злочинів.

За розкриття злочинів особа буде отримувати заробітну плату як працівник Державного бюро розслідувань. Якщо ви вже хотіли визначити це для окремих категорій, які працюють саме в навчальних закладах у системі Державного бюро розслідувань, то треба було вписати, що для цих осіб може бути передбачена доплата. Але яка може бути доплата, наприклад, для слідчого або оперативного співробітника, якщо його ключова функція навіть відповідно до його посадової інструкції полягає в тому, щоб розслідувати злочини, а не визначати якийсь понятійний апарат або який науковий рівень того чи іншого злочину? Це ніяк не можна поєднати, бо це радянська норма і пережиток.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Миколо Петровичу.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Погоджуюся з Оленою Сотник у тому, що доплати повинні отримувати ті, хто займається науково-дослідною діяльністю або має науковий ступінь. Хочу звернути увагу на таке. Якщо слідчі, як виключення, матимуть якісь наукові ступені, це заохочуватиме їх якісніше розслідувати справи. Це також дуже серйозне заохочення здобувати нові знання, до повного, всебічного, об'єктивного розслідування кримінальних справ, злочинів Державним бюро розслідувань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 33, відхилену комітетом. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 30.

Рішення не прийнято.

14.00. Давайте домовимося, з якої поправки продовжимо завтра. Із поправки 35 пані Олени Сотник завтра розпочинаємо роботу. Хочу нагадати, що наступна поправка 36 Найєма. Я прошу голову комітету та авторів поправок завтра о 10 годині ранку бути в залі.

У нас буде 20-25 хвилин, щоб завершити обговорення і перейти до прийняття рішення. Вважаю, ми зробили правильний крок. Романе Михайловичу, запрошуюю завтра до залу. Сподіваюся, завтра ми нарешті приймемо закон, на який так довго очікували.

Колеги, нагадую, що завтра День вишиванки. Бажаю плідної роботи всім комітетам, які сьогодні проводять свої засідання. Нагадаю, що завтра ми маємо розглянути законопроекти щодо реформи парламенту. Я прошу їх підтримати.

Очевидно, буде така послідовність. Сподіваюся, що регламентний комітет прийме рішення щодо проекту постанови про інавгурацію. Після законопроекту про ДБР ми розглянемо проект постанови про інавгурацію, потім – про реформу парламенту. Я дуже розраховую і сподіваюся, що ми зможемо підтримати реформу парламенту і прийняти завтра ці рішення.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра о 10 годині ранку чекаю всіх у залі.

Дякую, пане Миколо. До завтра.